

Archeologienota

Gentbrugge, Bruiloftstraat 127-129-131
Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Gentbrugge, Bruiloftstraat 127-129-131
Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur

Hannah Van Hoecke

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2020-0755

Plaats en datum

Gent, 31 juli 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1535
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	4
1.3	Aanleiding.....	4
1.4	Huidige situatie en geplande werken	5
1.4.1	Huidige situatie	5
1.4.2	Geplande werken en bodemingrepen	7
1.5	Randvoorwaarden.....	12
2	Bureauonderzoek.....	13
2.1	Werkwijze en strategie	13
2.1.1	Onderzoeksdoelstelling	13
2.1.2	Onderzoeksvragen.....	13
2.1.3	Methoden en technieken	13
2.2	Assessment	15
2.2.1	Landschappelijk kader	15
2.2.2	Historisch kader	24
2.2.3	Cartografische bronnen.....	24
2.2.4	Orthofotografische bronnen	30
2.2.5	Archeologisch kader	32
2.3	Synthese onderzoeksresultaten	38
2.3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	38
2.3.2	Archeologische verwachting	38
2.3.3	Syntheseplan	40
2.4	Besluit	42
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering	42
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	42
2.4.3	Keuze onderzoeksmethode.....	43
2.4.4	Afbakening onderzoeksterrein	44
3	Samenvatting	46
4	Lijsten	47
4.1	Figurenlijst	47
4.2	Plannenlijst	47
4.3	Tabellenlijst.....	47
5	Bibliografie.....	48
6	Bijlagen	51
	Bijlage 1. Inplantingsplan.....	51
	Bijlage 2. Bouwplannen, niveau -1	51
	Bijlage 3. Bouwplannen, niveau 0	51

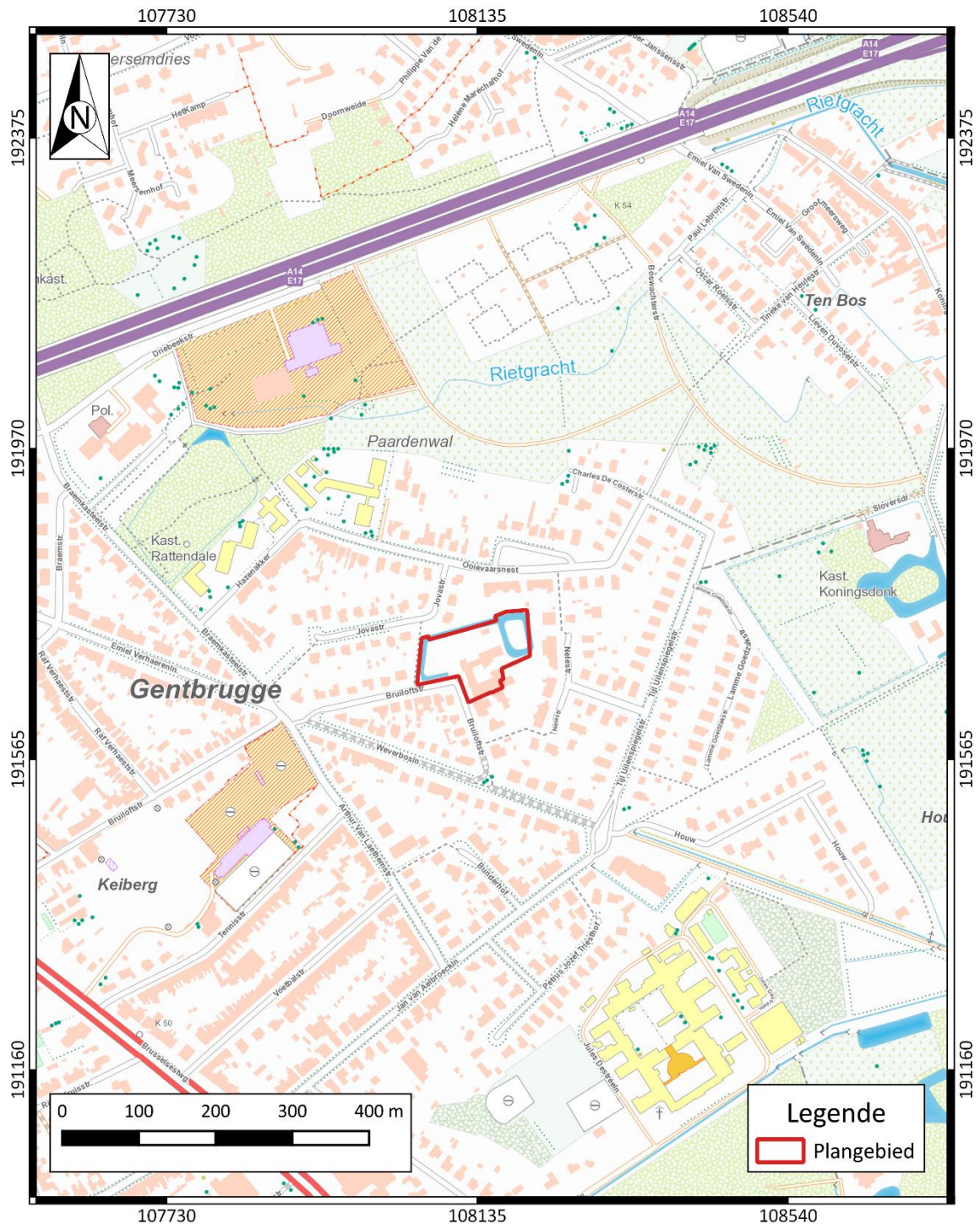
Bijlage 4. Snede.....	51
-----------------------	----

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Gentbrugge, Bruiloftstraat 127-129-131		
Ligging	Bruiloftstraat 127-129-131, Gentbrugge, Gent, Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Gent, Afdeling 22/Gentbrugge, Sectie A, Percelen 609K, 458M2, 607H, 607K, 609L, 608 ^E , 604Z		
Coördinaten	Noordwest:	x: 108062,344	y: 191723,163
	Noordoost:	x: 108199,670	y: 191759,767
	Zuidwest:	x: 108123,183	y: 191639,367
	Zuidoost:	x: 108168,079	y: 191658,747
Oppervlakte plangebied	ca. 10.400 m ²		
Oppervlakte geplande ingrepen	ca. 6.700 m ²		
Kartering gewestplan	Woonzone (0100)		
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0755		
Bureauonderzoek	Projectcode	2020G224	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00020	
	Betrokken actoren	n.v.t.	
	Betrokken derden	n.v.t.	

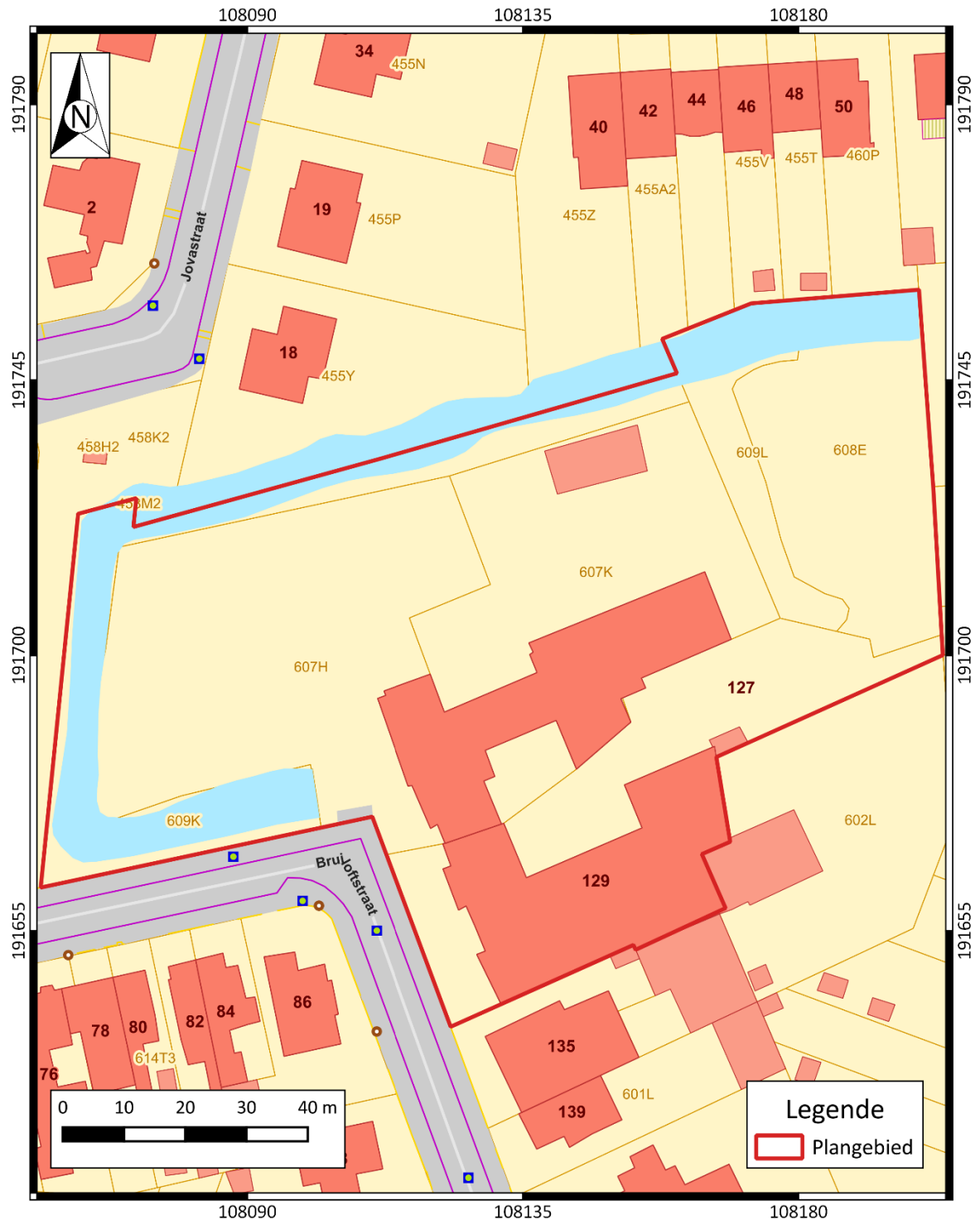
BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op de topografische kaart		Datum: 23-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:6072

Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (digitaal; 1:10.000; 23072020)

¹ AGIV 2020g

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op de GRB		Datum: 23-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:759

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 23072020)

² AGIV 2020b

1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving. Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 4.0.

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een woon- en werkzone met bedrijfsgebouwen en woonappartementen gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de aanleg van woon- en werkeenheden met ondergrondse parkeergelegenheid, verharding en een groendomein) die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Gentbrugge, Bruiloftstraat* bedraagt ca. 10.400 m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van ca. 6.700 m². Het plangebied valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden

geen archeologie).³ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermde onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal.

Aangezien het plangebied in woonzone ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen, waarop de vergunning betrekking heeft ca. 10.400 m² bedraagt en de totale oppervlakte van de bodemingreep ca. 6.700 m² of meer bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de omgevingsvergunningsaanvraag gevoegd.

1.4 Huidige situatie en geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

De locatie van het plangebied, gelegen aan de Bruiloftstraat 127-129-131 in Gentbrugge (Gent), bestaat momenteel uit een bedrijventerrein met bedrijfsgebouwen, parking en bebost gebied. Het plangebied is dus momenteel grotendeels bebouwd en verhard. Binnen één van de gebouwen is een kleine kelder aanwezig, maar de precieze locatie hiervan is onbekend. Het plangebied wordt in het noorden, westen en zuidenwesten begrensd door een oude gracht; waarschijnlijk een overblijfsel van een oude walgracht (zie verder, site met walgracht). Op het gewestplan is het plangebied gekarteerd als woonzone.

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020.

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op de orthofoto		Datum: 28-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:2479

Plan 3: Plangebied op de orthofoto⁴ (1:1; digitaal; 23072020)

⁴ AGIV 2020f

1.4.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

De opdrachtgever plant op het terrein een woon- en werkzone met 22 appartementen, bedrijfs- en kantoorgebouwen (Plan 4, Plan 5, Plan 6, Figuur 1). Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden mogelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven:

- Sloop huidige bebouwing en verharding

De locatie van het plangebied bestaat momenteel uit een bedrijventerrein met bedrijfsgebouwen, parking en bebost gebied. Het plangebied is momenteel dus grotendeels bebouwd en verhard. De delen die momenteel verhard zijn, zullen gesloopt en afgebroken worden om de zone opnieuw in te richten. Alle bebouwing en de wegenis worden hierbij volledig af- of uitgebroken. Hiervoor wordt de klassieke funderingsplaat eruit gehaald. Het is niet duidelijk hoe diep deze funderingsplaat zich bevindt en hoe diep deze de bodem dus verstoort.

- Werk- en woonzone

Binnen het plangebied worden twee gebouwen opgericht, één als werkzone met bedrijfs- en kantoorgebouwen, een tweede als appartementsgebouw met woningen. Onder deze gebouwen komt een ondergrondse kelder die de bodem tot 3,5 m diep zal verstoren.

- Groenzone rondom de gebouwen

Rondom de twee gebouwen wordt een groenzone met voornamelijk grasperken en enkele bomen en struiken ingericht. Om deze zone in te richten wordt een diepte van ongeveer 20 cm gerekend.

- Verhardingen

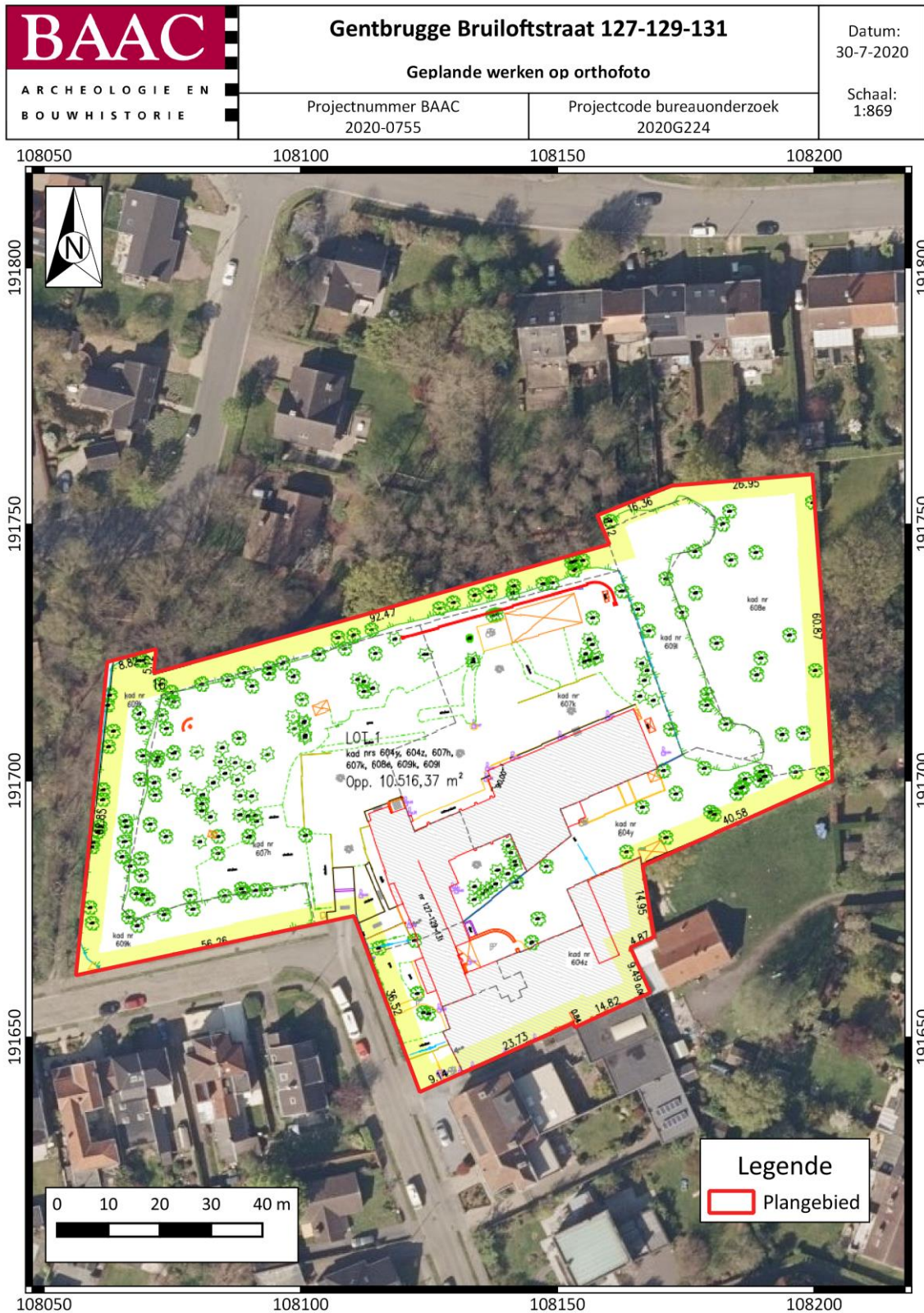
Rondom de beide appartementen worden toegangspaden voorzien tot deze gebouwen voorzien. Hiervoor zal de bodem tot 40 cm verstoord worden.

Voor alle ingrepen wordt een buffer voorzien van 20 cm, wegens de zware graafmachines die het plangebied bij de werken zullen betreden.

In conclusie (Tabel 1):

Tabel 1: Dieptes geplande ingrepen

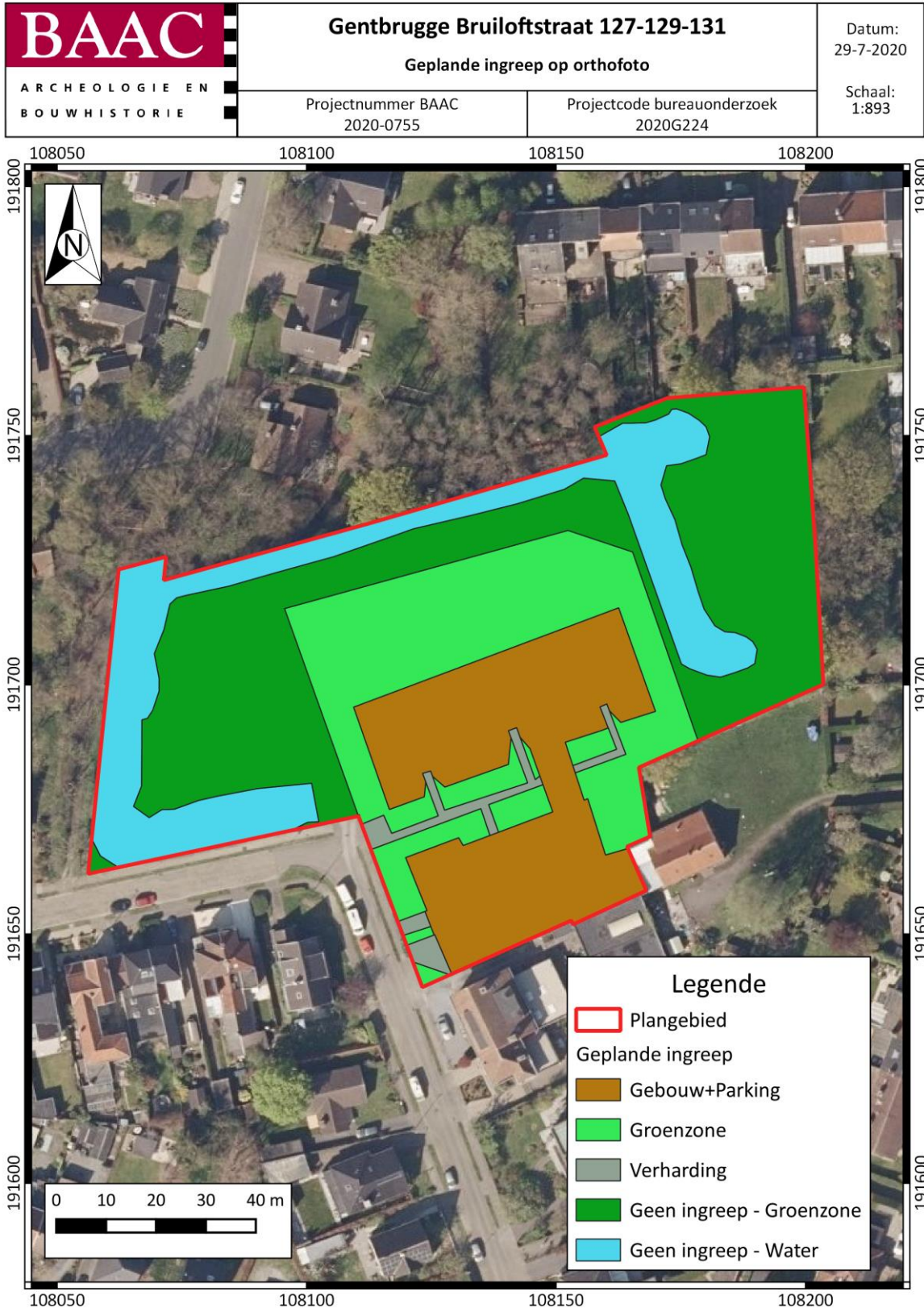
Ingrep	Diepte (cm)	Diepte (inclusief buffer) (cm)
Sloop gebouwen en verharding	?	?
Inrichting werk- en woonzone	350	370
Groenzone	20	40
Verhardingen	40	60

Plan 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁵ op orthofoto⁶ (digitaal; 1:1; 29072020)

⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

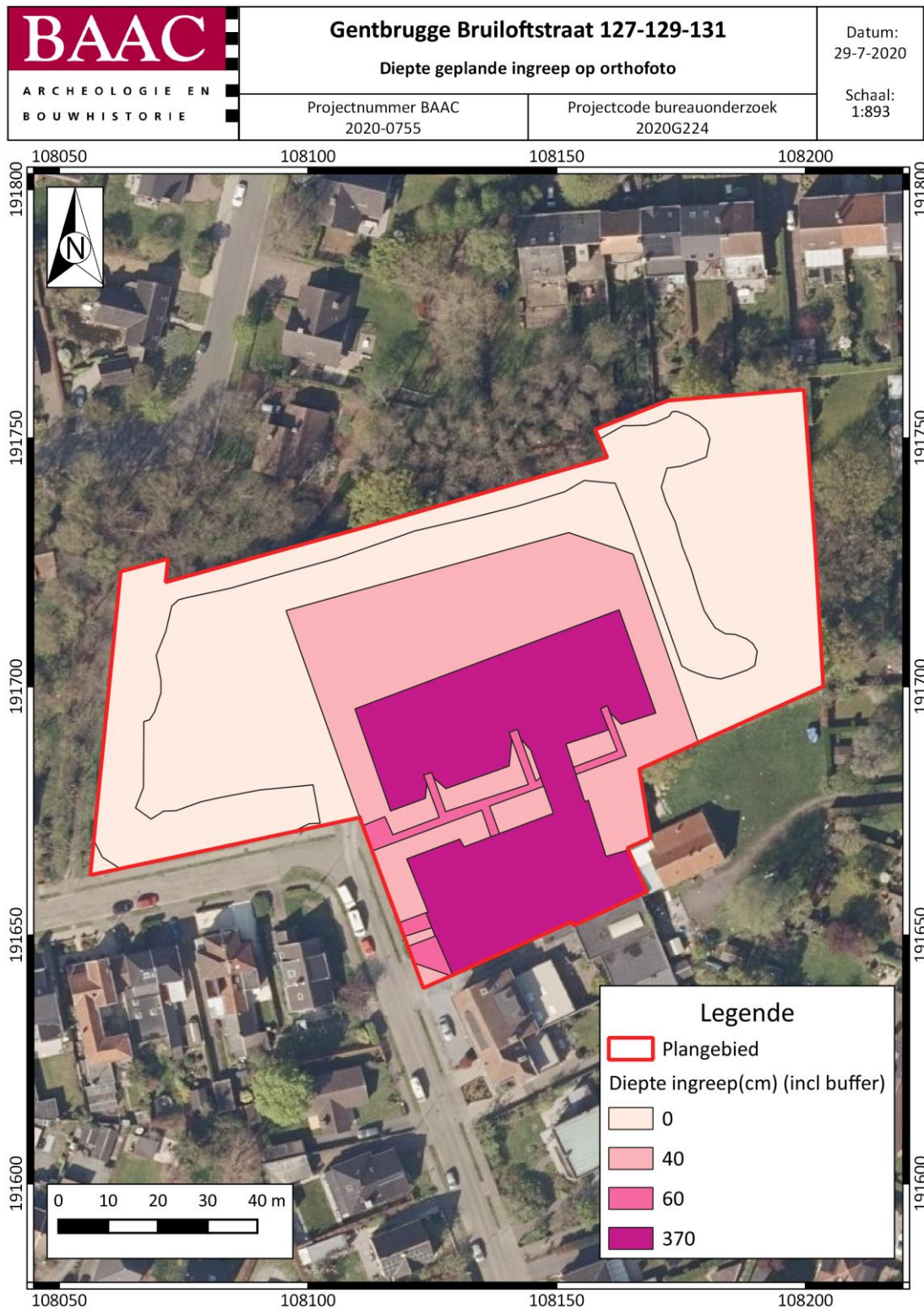
⁶ AGIV 2020e

Plan 5: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁷ op orthofoto⁸(digitaal; 1:1; 30072020)

⁷ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

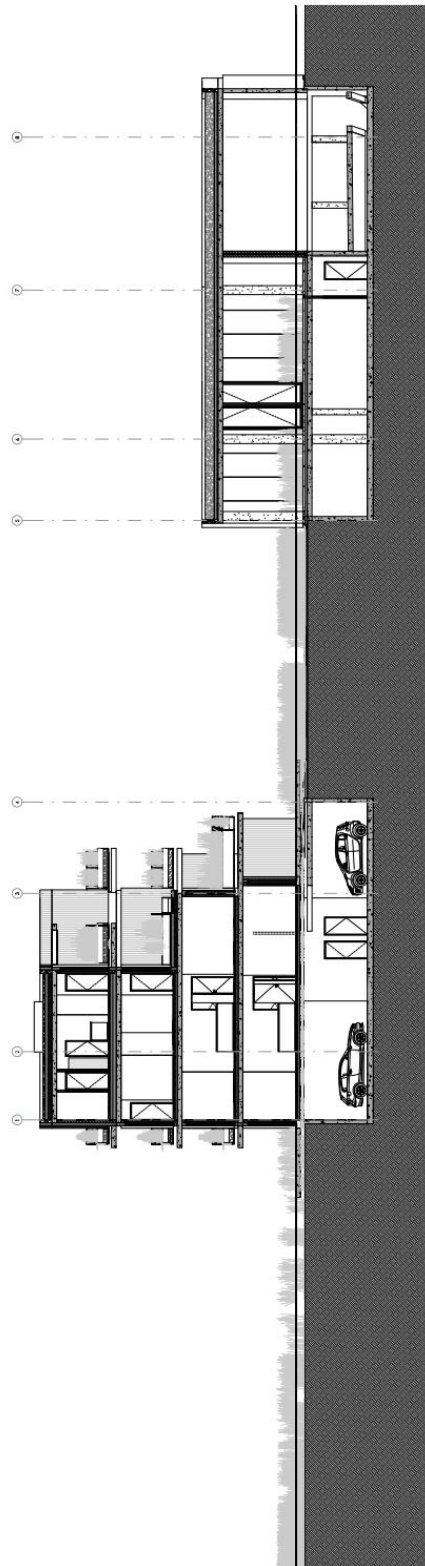
⁸ AGIV 2020e

Plan 6: Plangebied met weergave van de dieptes van de toekomstige inplanting⁹ op orthofoto¹⁰ (digitaal; 1:1; 29072020)

⁹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹⁰ AGIV 2020e

Figuur 1: Doorsnede van de toekomstige inplanting¹¹

¹¹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Impactanalyse

De opdrachtgever plant op het terrein een woon- en werkzone met 22 appartementen, bedrijfs- en kantoorgebouwen. Hierbij wordt de bodem verstoord door de sloop van de gebouwen en verharding (diepte onbekend), de inrichting van twee appartementsblokken met ondergrondse parking (350 cm diep), verhardingen (40 cm diep) en een groenzone (20 cm diep). Hierbij wordt telkens een buffer van 20 cm voorzien, wegens de werken met grote graafmachines die de bodem ook potentieel kunnen verstoren.

1.5 Randvoorwaarden

Vanwege het feit dat er nog gebouwen op het terrein staan die moeten worden gesloopt worden, betreft het hier een archeologienota met uitgesteld vooronderzoek. Dit houdt in dat de ingreep in de bodem zoals gesteld in het programma van maatregelen op een later tijdstip, na de sloop van de gebouwen uitgevoerd dient te worden.

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het onderzoeksterrein:

- Wat is de aard van deze waarden?
- Wat is de impact van de geplande bodemingrepen op deze waarden?

2.1.3 Methoden en technieken

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Digitaal hoogtemodel
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart

- Bodemkaart

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.¹²

Volgende historische kaarten werden opgezocht en geanalyseerd:

- CAI-kaart
- Villaretkaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Vandermaelenkaart
- Kaart van Horenbault (1619)

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

¹² CARTESIUS 2020

2.2 Assessment

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

2.2.1 Landschappelijk kader

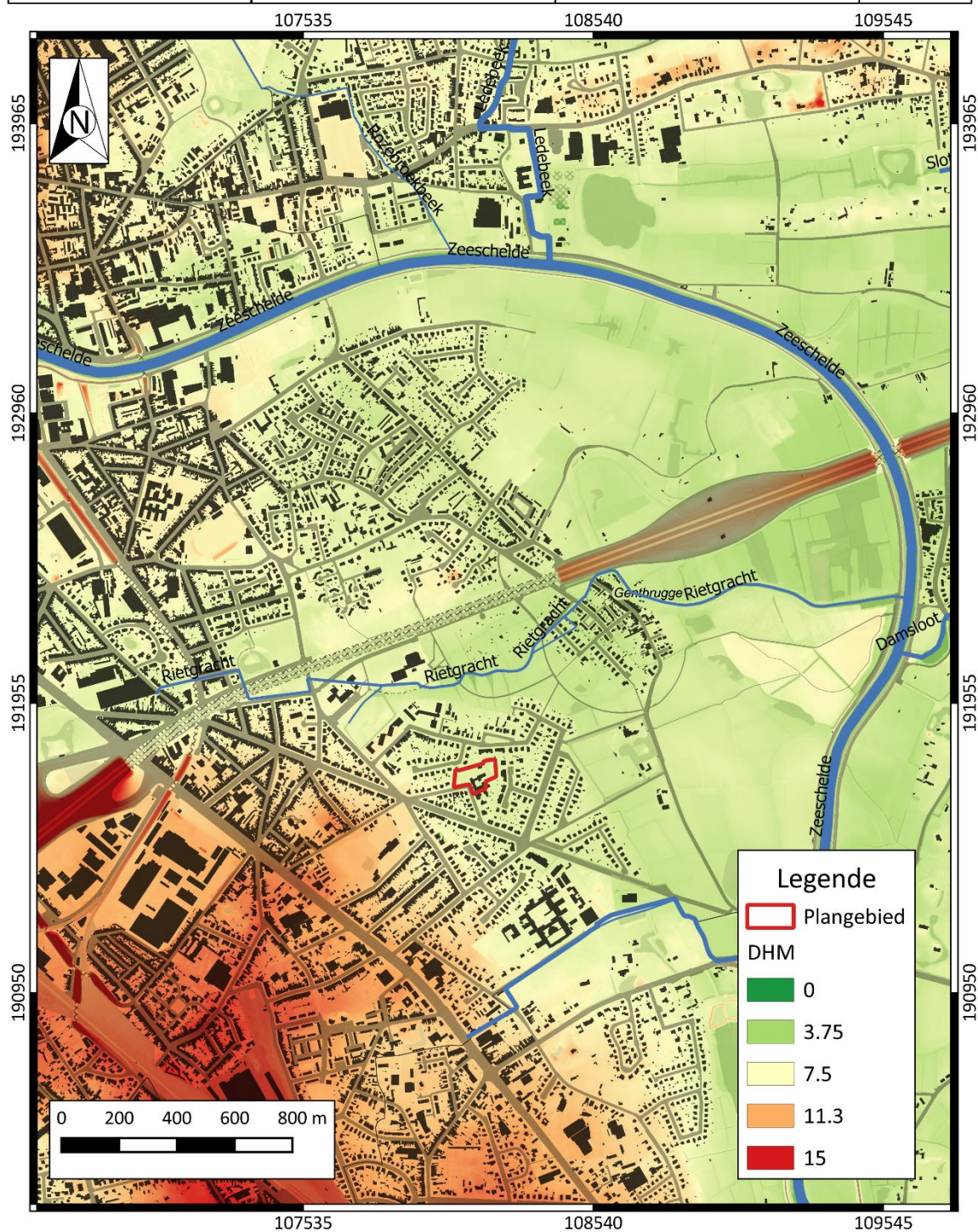
Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Plan 1 en Plan 2. Het plangebied bevindt zich aan de Bruilofstraat 127, 129, 131 in Gentbrugge, een deelgemeente van Gent die zich in het zuidoosten van de stad bevindt. De deelgemeente bevindt zich in een bocht van de Schelde die tevens de grens vormt met de gemeenten Sint-Amandsberg, Destelbergen en Heusden. Van zuid tot west paalt Gentbrugge aan Melle, Merelbeke en Ledeberg. Het plangebied bevindt zich tussen de Bruilofstraat, de Jovastraat, de Ooievaarstraat en de Nelestraat en bestaat uit bedrijventerrein dat gelegen is binnen een woonzone. Het plangebied is deels verhard, door gebouwen, parking en een wegenis; maar ook deels bebost.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)¹³ tussen 0 en 15 m + TAW. Gentbrugge bevindt zich in een lager gelegen gebied aan de Zeeschelde. Op 300 m ten noorden van het plangebied bevindt zich de Rietgracht. De Rietgracht is een oud deel van de Schelde die instond als verdedigingslinie ter bescherming van de stad. Het plangebied zelf bevindt zich tussen 5,5 en 7,5 m +TAW. Binnen het plangebied zijn de laagstgelegen gebieden de zones waar de voormalige walgracht zich bevindt, hierbuiten schommelen de hoogtes tussen 6,5 en 7 m +TAW.

¹³ AGIV 2020a

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op DHM met waterlopen		Datum: 23-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:16192

Plan 7: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)¹⁴ met waterwegen (digitaal; 1:1; 23072020)

¹⁴ AGIV 2020a

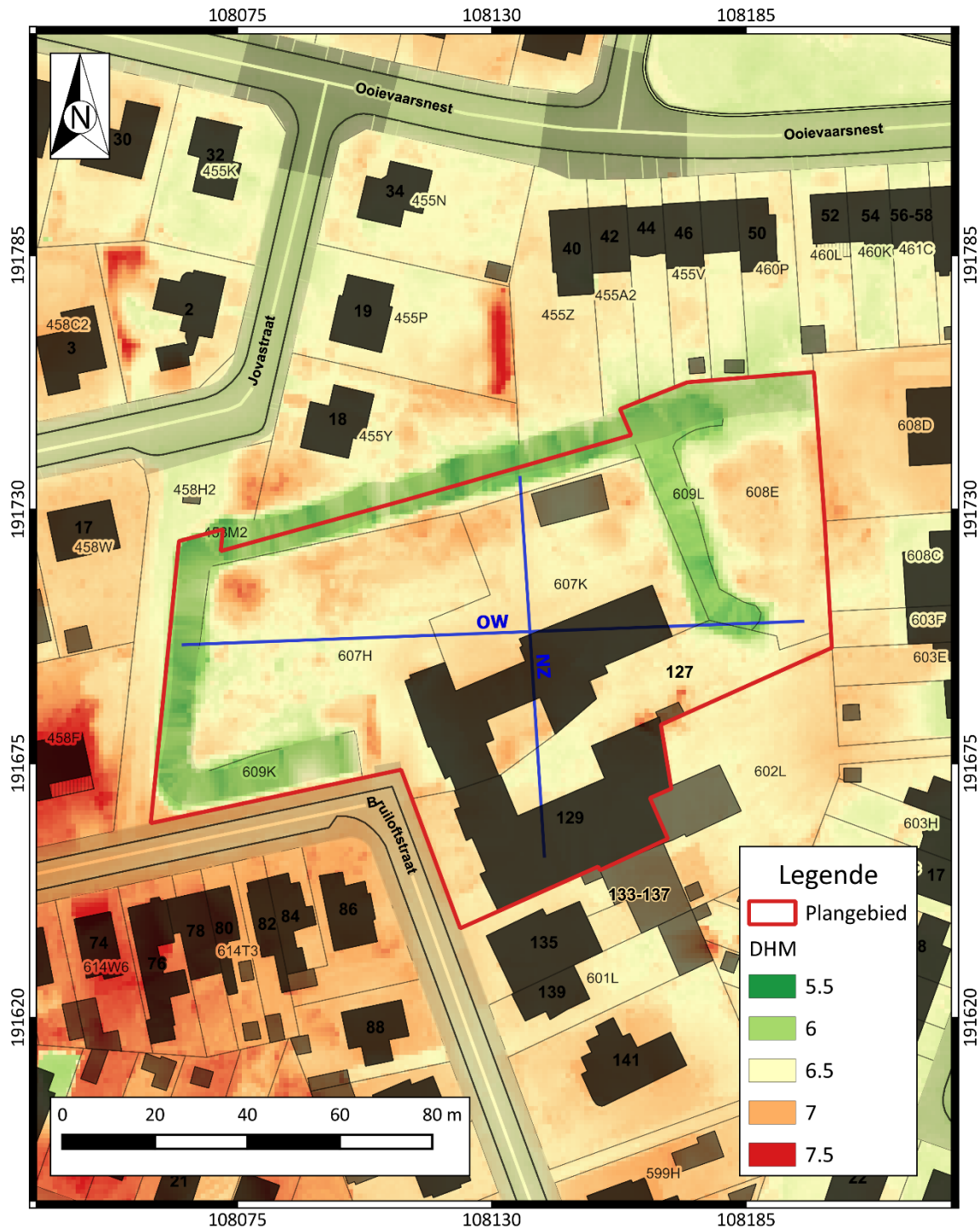
Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131

Plangebied op DHM met hoogtelijnen

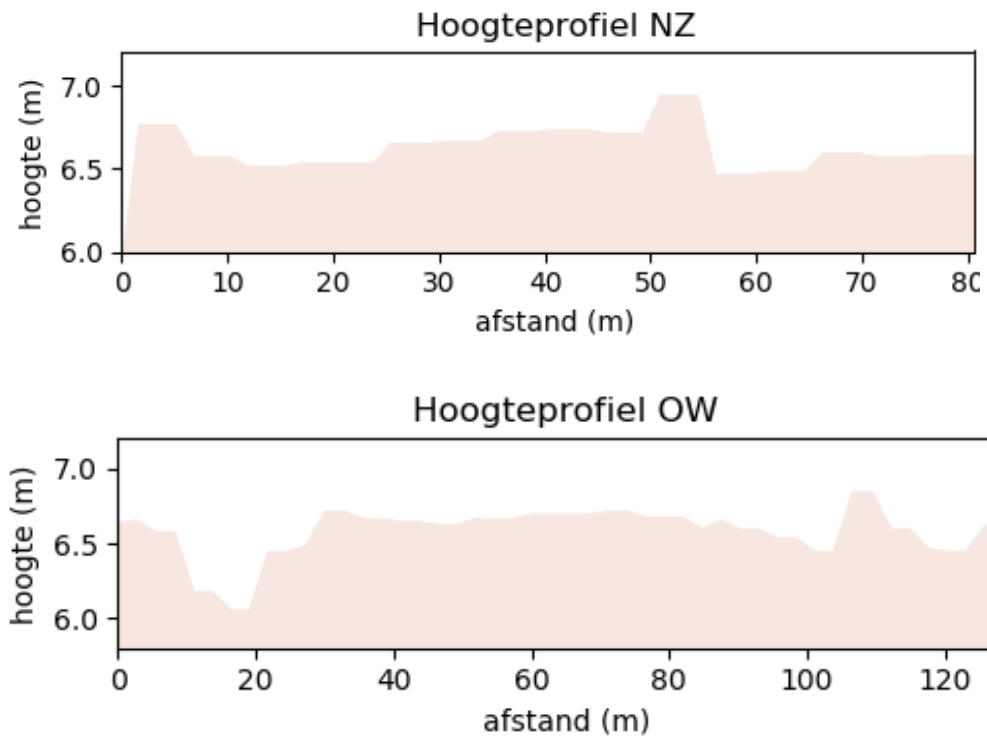
 Projectnummer BAAC
 2020-0755

 Projectcode bureauonderzoek
 2020G224

 Datum:
 23-7-2020

 Schaal:
 1:1012

 Plan 8: Plangebied en hoogteverloop op het DHM¹⁵ (digitaal; 1:1; 23072020)

¹⁵ AGIV 2020a

Figuur 2: Hoogteverloop terrein¹⁶

Landschappelijke situering¹⁷

Het plangebied zelf is gelegen in een depressie, die deel uitmaakt van de Vlaamse Vallei.¹⁸

De Vlaamse Vallei is ontstaan tijdens het midden-pleistoceen door een verandering van de afwateringsrichting van de rivieren in het Scheldebekken als gevolg van de doorbraak van het Nauw van Calais. Hierdoor breidde de kustlijn zich in westelijke richting uit waardoor de exclusieve noordelijke drainering teniet werd gedaan. De rivieren verlegden hun loop naar het westen, daar de afstand naar zee in westelijke richting korter werd, en het noordelijke traject werd steeds minder gebruikt. De uitgediepte depressie is het breedst en het diepst ten noorden van Gent en wordt daar het kerngebied van de Vlaamse vallei genoemd.

De vorming van de Vlaamse vallei is het resultaat van herhaalde erosie- en sedimentatieprocessen, wat resulteerde in een diepere en bredere depressie, en heeft meerdere glaciële en interglaciële perioden in beslag genomen. In de loop van het weichseliaan zijn de Vlaamse vallei en haar uitlopers opgevuld met vooral vlechtende rivierafzettingen, meestal afgedekt met eolische sedimenten waardoor een vlak en laag landschap is ontstaan. In de ondergrond van het plangebied zijn twee types van vlechtende rivierafzettingen opeenvolgend aanwezig. Het basale gedeelte bestaat uit sterk grindhoudende tot grindrijke zandafzettingen. Deze werden afgezet door een fluviaal systeem dat gekarakteriseerd werd door geulen van verschillende orde en meerdere topografische niveaus. In de diepste geulen, gebonden aan het laagste topografische niveau, werden de grofste sedimenten afgezet, op de hogere niveaus waren dit de fijnere sedimenten. Later, in het weichseliaan, is dit riviertype vervangen door een vlechtende rivier die zand afzette waarbij de grindbijmenging beperkt was. Uit meerdere observaties is gebleken dat deze geulen steeds minder

¹⁶ AGIV 2020a

¹⁷ DE MOOR & MOSTAERT 1993

¹⁸ DE MOOR & MOSTAERT 1993

diep werden. Volgens de bodemkaart hebben de oppervlakesedimenten een textuur gaande van zand tot klei, met een dominantie van de fijnste fractie. Ongeacht de texturele samenstelling ontbreekt een duidelijk bodemprofiel. Gleyverschijnselen zijn kenmerkend voor het topgedeelte.

Paleogeen en neogeen (tertiair)¹⁹

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van het Lid van Vlierzele, dat behoort tot de Formatie van Gentbrugge (Plan 10).

Het Lid van Vlierzele bestaat uit een groen tot grijsgroen fijn glauconiethoudend zand dat soms kleihoudend is. Plaatselijk kunnen dunne zandsteenbanken aanwezig zijn. In de profielen is een duidelijk horizontaal of kruisgewijze gelaagdheid herkenbaar met bovenaan kleilagen, tussenin humeuze lagen en naar onder toe overgaand in een homogeen kleig, zeer fijn zand. De dikte van dit lid varieert sterk met op de heuveltoppen 10 m dikte terwijl meer in het noorden 15 tot 20 m dikte. Gemiddeld genomen schommelt de dikte rond 12 m. Ze komt voor van Gent, loopt door over Kalken naar Berlare. De ouderdom van dit lid bevindt zich tussen 49 en 54 miljoen jaar. Het lid van Vlierzele bevat slechts weinig macrofossielen. Het dagzoomt in het midden en het noorden van de provincies Oost- en West-Vlaanderen en in het noordwesten van de provincie Vlaams-Brabant. Opvallend is het meer zandige karakter in het westen terwijl het oosten gekenmerkt wordt door een meer kleihoudend zand. Deze overgang gaat ook gepaard met het uitwijken van het onderliggende Lid van Pittem. Het oostelijke, meer kleihoudende zandpakket kan nog verder onderverdeeld worden in drie pakketten. Het bovenste bestaat uit een homogeen zandig sediment. Hieronder wordt het sediment sterk kleihoudend en het onderste pakket is een heterogeen zandig pakket.

Quartaair²⁰

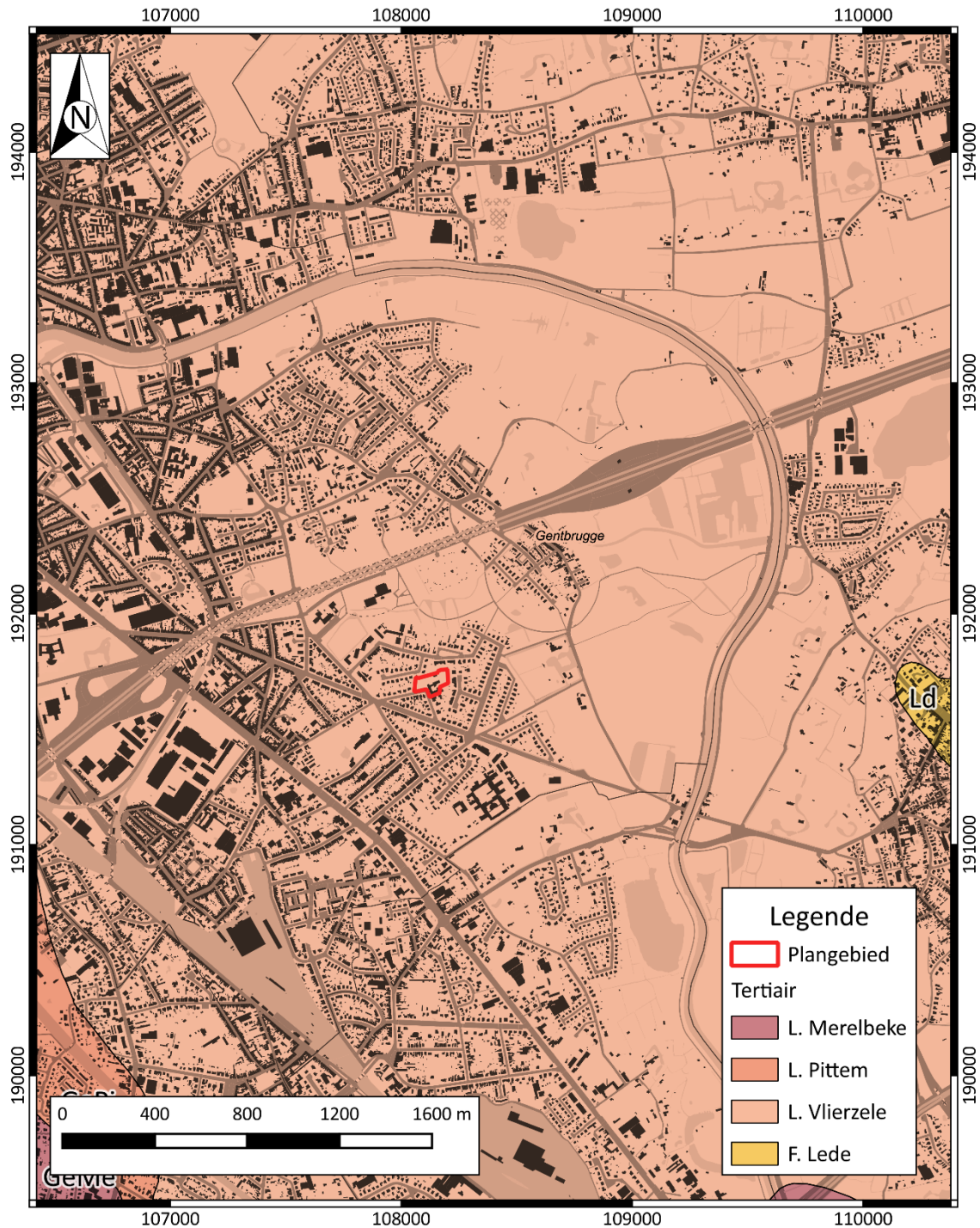
Op de quartairgeologische kaart 1:50.000 is het plangebied gekarteerd als FGv (Plan 10). De beschrijving van de verschillende lithologische eenheden hieronder gebeurt van boven naar onder, of van jong naar oud:

- Het **weichseliaan fluvioperiglaciaal zandige facies (= F)** is een zandcomplex, bestaande uit groengrijze zand tot zandleem die is opgebouwd uit een opeenvolging van niveaus van zware textuur, afgewisseld met niveaus van lichtere textuur. Er zijn zones waar het zandige facies overgaat naar een overwegend zandig facies met lemige intercalaties. Het complex is gevormd onder fluvioperiglaciaal omstandigheden. De afzetting gebeurde grotendeels in ondiepe kommen van de overstromingsvlakten, in verlaten geulen gevormd door stroomverleggingen in een verwilderd geulensysteem en ook in depressies ontstaan door thermokarstverschijnselen. Hierdoor kon ook niveo-eolisch materiaal, aangevoerd gedurende drogere en koudere periodes, door dooiwaterafspoeling ingebed raken. De zandige intercalaties zouden kunnen overeenkomen met oeverwalsedimenten of stroomgeulopvullingen in een verwilderde fluvioperiglaciaal overstromingsvlakte.
- Het **vroeg-weichseliaan valleibodemgrind (= Gv)** betreft een dik pakket van grof heterogeen materiaal. Het bestaat uit zand met soms grove vegetatieresten en grind. Soms is er een kleiige bijmenging aanwezig, maar meestal vormt grind de dominante factor (zandsteenkeien, silex). De grindafzettingen treden op aan de basis van de grote alluviale valleien alsook in interfluviale gebieden zoals ten noordwesten van Aalst. Ze vertonen veel gelijkenis met het puinwaaiergrind van de afzetting van Dendermonde en worden daarom in het vroeg-weichseliaan gedateerd.

¹⁹ Anon 2018b

²⁰ DE MOOR et al. 1999

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op de Tertiairgeologische kaart		Datum: 23-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:20240

Plan 9: Plangebied op de tertiairgeologische kaart²¹ (digitaal; 1:50.000; 23072020)

²¹ DOV VLAANDEREN 2020b

²² DOV VLAANDEREN 2020c

CODE	VERKLARING
F	Weichseliaan fluvioperiglaciaal zandig facies
Gv	Vroeg-Weichseliaan valleibodemgrind

Figuur 3: Enkele van de codes voor de quartair - lithostratigrafische interpretaties (kaartblad 22 Gent)

Bodem²³

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als OB (bebouwde grond) en wordt grotendeels omringd door Scp, Sdp, Sdb en Pep (Plan 11):

- **Sdp:** matig natte gronden op lemig zand zonder profielontwikkeling

Deze matig natte, matig gleyige gronden hebben een donkergrijze bouwlaag, 25 tot 40 cm dik met doorgaans een humusgehalte van meer dan 2 %. De onderliggende Cg is roestig gevlekt, grijs en bevat schelpresten. Gans het profiel is kalkhoudend (5 tot 8 % CaCO₃).

- **Sdb:** matig natte lemig zandgronden met duidelijke B horizont

Deze bruine bodems hebben een homogene bouwlaag, 25 cm dik, bruingrijs met een humusgehalte van ongeveer 2 %. De dikte van de B horizont varieert van 30 tot 40 cm. Tussen 40 en 60 cm diepte beginnen de roestverschijnselen.

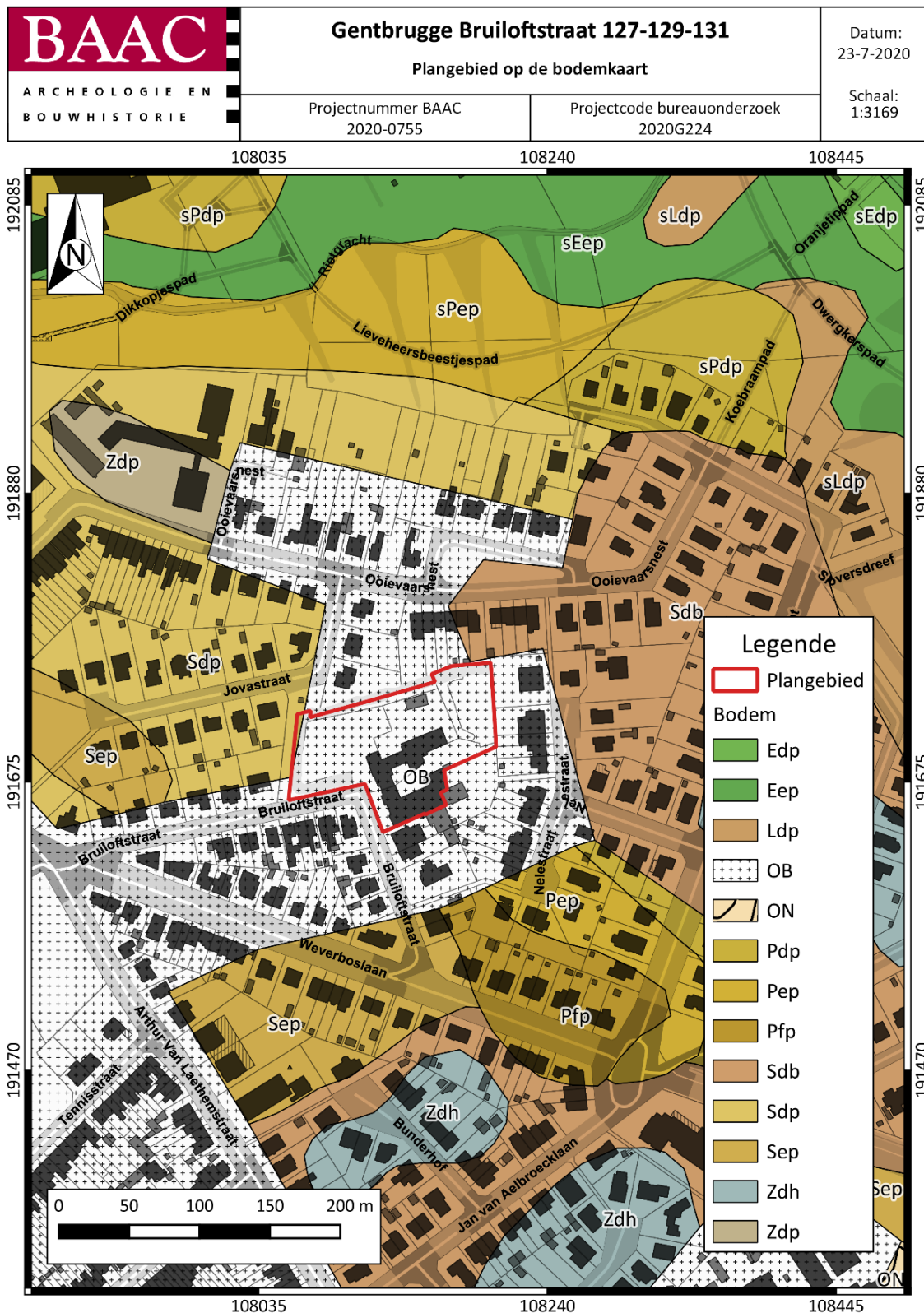
- **Scp:** matig droge lemig zandgronden zonder profielontwikkeling

Deze matig droge lemige zandgronden vertonen een grijsbruine humuslaag. Op de diepte van 60 tot 90 cm begint de gegleyifieerde zone.

- **Pep:** natte gronden op licht zandleem met reductiehorizont zonder profielontwikkeling

Deze hydromorfe bodems op mengmateriaal hebben roestverschijnselen in de Ap, die donker grijsbruin gekleurd is. Onder de Ap blijft het materiaal roestig om volledig gereduceerd te worden vanaf een diepte van 100 cm.

²³ Anon 2018a

Plan 11: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen²⁴ (digitaal; 1:20.000; 23072020)

²⁴ DOV VLAANDEREN 2020a

2.2.2 Historisch kader²⁵

Uit de Schelde gebaggerde archeologische vondsten daterend vanaf de late bronstijd worden in verband gebracht met de opgegraven nederzetting der urneveldcultuur te Destelbergen. Verder mondelinge bronnen over talrijke Gallo-Romeinse vondsten in het zogenaamde "Kamp" ter hoogte van de Voordries en nabij de vroegere Romeinse heirweg van Gent naar Bavay. Oudst bekende vermelding van de gemeente in 1163. In 1228, samen met andere heerlijkheden uit het graafschap Aalst, in leen gegeven aan de heer van Rode. Tot 1793 behorend tot het Land van Rode. Nochtans bezat de ondergeschikte heerlijkheid het Hof van Gentbrugge een eigen baljuw, schepensbank en vierschaar. Bleef tot midden 19de eeuw een dorp met arme landbouwersbevolking. De dorpskern ontwikkelde zich op het noordelijk deel van de hogere zandgronden en stond enkel in verbinding met Gent en Ledeberg. Vanouds een uitverkoren gebied voor talrijke luthoven van de kleine landadel. Sommige gaan terug op oudere kastelen van Gentse patriciërsfamilies. De meeste waren voorzien van walgrachten en een uitgestrekt kasteelpark. Zij lagen verspreid over de hele gemeente. Gegroepeerde bewoning kwam voor aan de Kerkstraat (oude dorpskom) en aan de Oude Brusselseweg, de oude heirweg van Gent naar Brussel die in 1704-1708 zijn functie verloor voor de brede en rechte, nieuwe Brusselsesteenweg. Met de vestiging vanaf midden 19de eeuw van industrie (voornamelijk metaal- en textielnijverheid) geconcentreerd aan de Schelde-oever, een tendens die nog bevorderd werd door de aanleg van de ringspoorweg (1872), ontstond gelijktijdig (tweede helft 19de eeuw) de dicht bevolkte Bassijnwijk, een arbeiderswijk tussen oude dorpskern en de Brusselsesteenweg met de Kerkstraat als voornaamste as. In tweede helft 19de eeuw, na de aanleg van het Kerkplein raakte Gentbrugge-centrum volgebouwd. Sindsdien was het noordwestelijk deel der gemeente vergroeid met Gent. Op de schrale hoger gelegen zandgronden in het zuidoosten, de zogenaamde Heide, werd de centrale werkplaats opgericht van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (N.M.B.S.) in 1881-1884, in de volksmond gekend als het Arsenaal, het rangeerstation van Merelbeke en de werkhuizen van de Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer van Gent (M.I.V.G.). Aldus ontwikkelden zich in laatste kwart 19de eeuw twee nieuwe woonwijken met voornamelijk arbeidershuizen, namelijk de wijk Arsenaal en de Veldwijk of Moscou aansluitend bij Ledeberg. Tussen beide wijken lag het exercitieplein, in 1815 oefenplein van de soldaten van Napoleon, begin jaren '70 grotendeels ingepalmd door de viaduct met opritten van de autosnelweg E3 die de hele gemeente doorsnijdt.

Onder impuls van Louis Van Houtte was Gentbrugge in tweede helft 19de eeuw uitgegroeid tot één van de voornaamste centra van de sierbloementele in het Gentse. De vele tuinbouwbedrijven bevonden zich verspreid in het centrum der gemeente en voorts voornamelijk gevestigd aan de Brusselsesteenweg. De vrijgekomen gronden der bloemisterijen na de eerste wereldoorlog, als gevolg van liquidatie of verplaatsing naar goedkopere gronden, werden stelselmatig verkaveld. Zo ontstonden vooral aan het Arsenaal nieuwe woonwijken waaronder enkele villawijken. Sinds de Tweede Wereldoorlog ondergaan de kasteelparken hetzelfde lot, evenals (recenter) een deel der landbouwgronden met uitzondering van de strook gevormd door de Scheldemeersen.

2.2.3 Cartografische bronnen

Kaart van Horenbault (1619)

De Horenbaultkaart²⁶ (Figuur 4) is de oudste, gedetailleerde kaart van het historische Land van Aalst. Ze werd gerealiseerd door Jacques Horenbault in 1596. Het is niet evident om deze kaart te georefereren, gezien de kaart eerder illustratief is dan echt de werkelijkheid toont. De loop van de Schelde is bijvoorbeeld niet correct weergegeven. Toch kan er informatie uit worden gehaald over de omgeving van het plangebied. Het Braemkasteel is duidelijk aanwezig op de kaart, maar de locatie van

²⁵ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN n.d.

²⁶ CHARLES et al. 2008

het plangebied is moeilijker te achterhalen. Het gaat potentieel om de site met walgracht die aangeduid is ten zuidoosten van het Braemkasteel, maar zekerheid bestaat hier niet over.

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart²⁷ (Plan 12) is te zien dat de omgeving van het plangebied grotendeels bestaat uit gras-, akker-, of weiland. Op de kaart zijn de Schelde en de Rietgracht duidelijk zichtbaar, net als het Braemkasteel. Dit is een kasteel dat in de 14de eeuw werd gebouwd langs de Rietgracht. De Bruiloftstraat kent toen al zijn hedendaagse vorm, net als de Braemkasteelstraat. In de omgeving komen ook meerdere sites met walgracht voor en ook binnen het plangebied zelf is een site met walgracht gelegen.

Vandermaelen (1846-1854)

Ter hoogte van het plangebied worden op de Vandermaelenkaart²⁸ (Plan 13), hetzelfde als op de Ferrariskaart afgebeeld: de Schelde en Rietgracht zijn zichtbaar, net als het Braemkasteel en meerdere sites met walgracht. Ook op het plangebied is duidelijk een site met walgracht weergegeven. Het is duidelijk, wanneer de kadasterkaart en de orthofoto (1971, 1979-1990 en de hedendaagse) op de Vandermaelenkaart geprojecteerd wordt, dat de huidige bebouwing de vorm heeft van de bebouwing in tijden van de site met walgracht.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Op de Atlas der Buurtwegen²⁹ (Plan 14) is hetzelfde afgebeeld als op de Ferrariskaart en de Atlas der Buurtwegen. Hier is het ook duidelijk dat wanneer de kadasterkaart en de orthofoto's op deze kaart geprojecteerd wordt, dat de huidige bebouwing de vorm heeft van de bebouwing in tijden van de site met walgracht.

Popp (1842-1879)

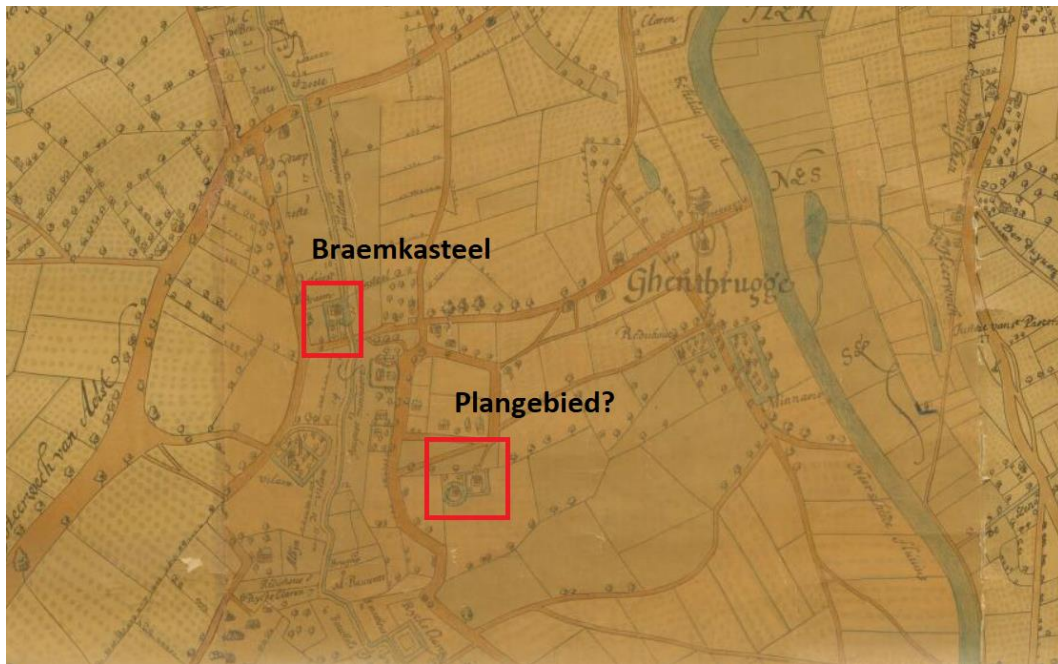
De Poppkaarten³⁰ zijn niet aanwezig voor het plangebied.

²⁷ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2020

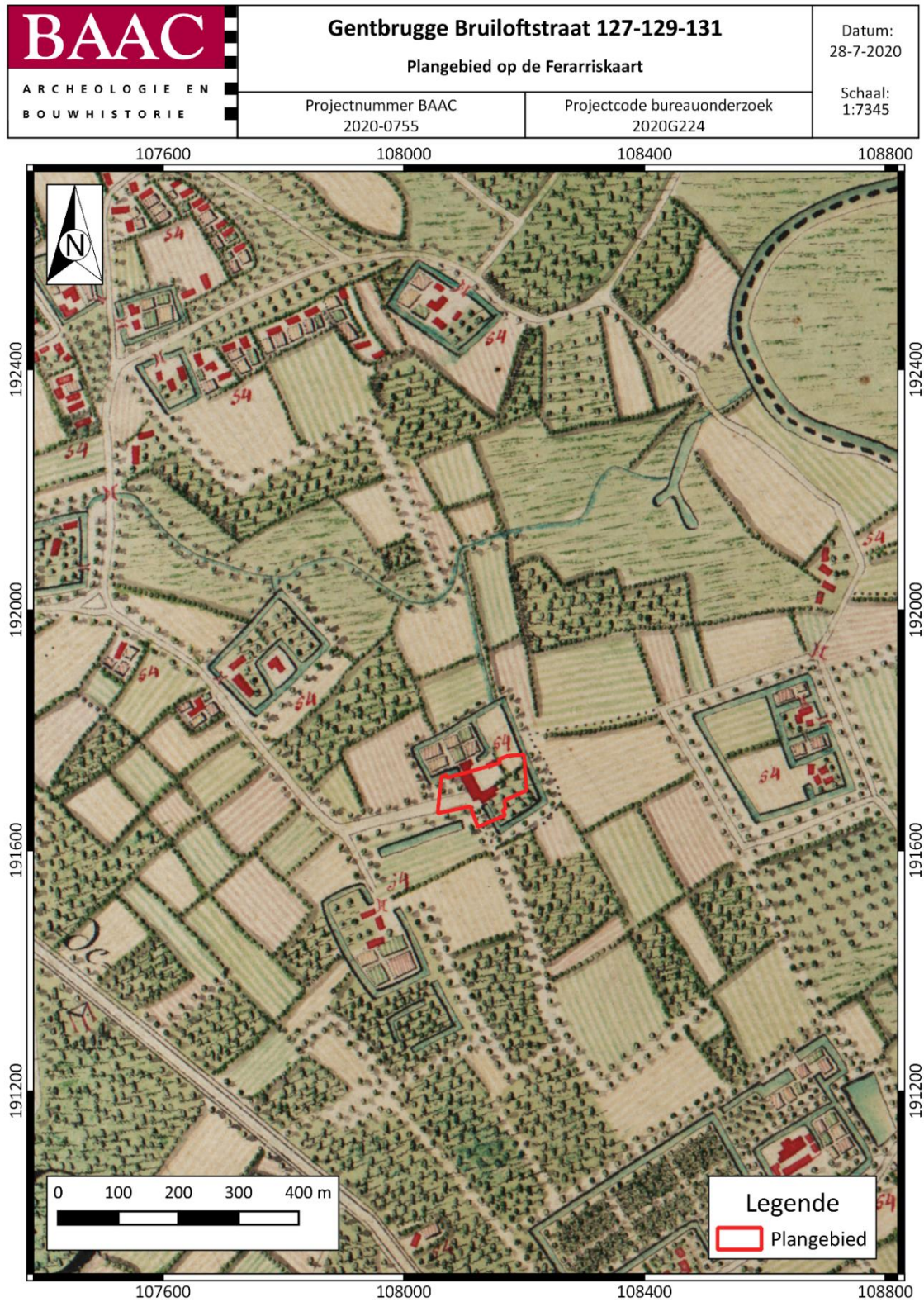
²⁸ GEOPUNT 2020e

²⁹ GEOPUNT 2020d

³⁰ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2020

Figuur 4: Plangebied bij benadering op de Horenbaultkaart uit 1619

Plan 12: Plangebied op de Ferriskaart³¹ (analoog; 1:25.000; 28072020)

³¹ GEOPUNT 2020b

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op de Vandermaelenkaart		Datum: 28-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:7345

Plan 13: Plangebied op de Vandermaelenkaart³² (analoog; 1:20.000; 28072020)

³² GEOPUNT 2020c

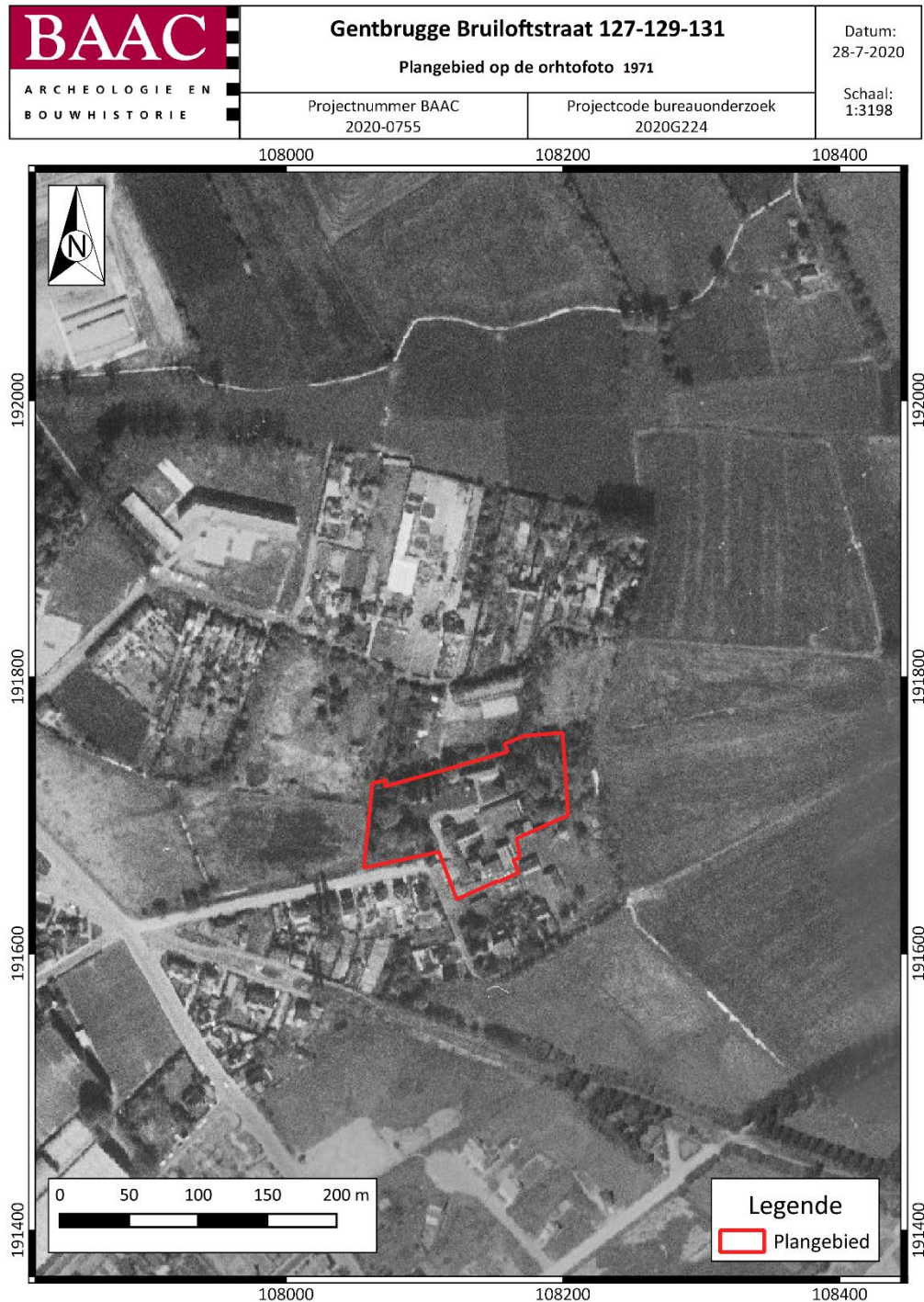

Plan 14: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen³³ (analoog; 1:2500; 28072020)

³³ GEOPUNT 2020a

2.2.4 Orthofotografische bronnen

Het plangebied is al bebouwd in 1971 (Plan 15), maar op de orthofoto van 1979-1990 (Plan 16) wordt het duidelijk dat de omgeving sterk verkaveld is.

Plan 15: Plangebied op de orthofoto van 1971³⁴ (1:1; digitaal; 28072020)

³⁴ AGIV 2020c

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131 Plangebied op de orthofoto 1979-1990		Datum: 28-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	Schaal: 1:3198

Plan 16: Plangebied op de orthofoto van 1979-1990³⁵ (1:1; digitaal; 28072020)

³⁵ AGIV 2020d

2.2.5 Archeologisch kader

Centrale Archeologische Inventaris

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt een inschatting maken over het archeologisch potentieel van het plangebied. Voor het plangebied zelf aan Gentbrugge, Bruiloftstraat 127-129-131 zijn geen archeologische waarden gekend (Plan 17).³⁶ Rondom het projectgebied, binnen een straal van 500 m, zijn de volgende meldingen gekend (Tabel 2):

Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.³⁷

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING
154056	GENTBRUGGE BOER JANSSENS / ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK (LUCHTFOTOGRAFIE + ARCHEOLOGISCHE BORING) / KRINGSGREPPSEL UIT DE LATE BRONSTIJD
151278	GENTBRUGGE HOF DE GUCHTENEERE / HISTORISCH ONDERZOEK (ONBEPaald) / SITE MET WALGRACHT UIT DE 15 ^{DE} EEUW
151279	GENTBRUGGE KASTEEL LIMNANDER/KASTER BOSSU / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT
32949	GENTBRUGGE KASTEEL SPELTINCKX / ONBEPaald / LUSTHOF UIT DE 18 ^{DE} EEUW
151280	GENTBRUGGE MEERSEMHOF 6-9 / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT UIT DE 17 ^{DE} EEUW
151282	GENTBRUGGE EMIEL VAN SWEDENLAAN 22-26 / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT UIT DE LATE MIDDELEEUWEN
211491	GENTBRUGGE GENTBRUGSE MEERSEN I / ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK (BORINGEN) / KLEIWINNINGSKUILEN
211500	GENTBRUGGE KONINGSDONKSTRAAT / ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK (MECHANISCHE PROSPECTIE) / AARDEWERK EN BRANDRESTENGRAVEN UIT DE MIDDEN-ROMEINSE TIJD
151281	GENTBRUGGE BRAEMKASTEEL / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT UIT DE LATE MIDDELEEUWEN
32950	GENTBRUGGE KASTEEL VILAIN / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT UIT DE LATE MIDDELEEUWEN
32951	GENTBRUGGE CONINXDONK / ONBEPaald / MOLEN EN KASTEELHOEVE UIT DE LATE MIDDELEEUWEN
163479	GENTBRUGGE WEVERBOSDREEF / ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK (MECHANISCHE PROSPECTIE) / GRACHTEN EN GREPPELS UIT DE 19 ^{DE} EEUW
159380	MELLE KASTEEL STEEVLIET / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT UIT DE LATE MIDDELEEUWEN
159381	MELLE HEUSDENBAAN 32 / ONBEPaald / KASTEEL UIT DE LATE MIDDELEEUWEN
151302	GENTBRUGGE HOF VAN HEMBYSE / HISTORISCH ONDERZOEK (CARTHOGRAPHIE) / SITE MET WALGRACHT UIT DE LATE MIDDELEEUWEN

³⁶ CAI 2020

³⁷ CAI 2020

De CAI-meldingen die in de nabije omgeving aanwezig zijn, betreffen voornamelijk sites met walgracht uit de late middeleeuwen (CAI ID 151278, ID 151279, 151280, 151282, 151281, 32950, 151281, 32950, 32951, 159380, 151302) die werden opgemerkt door historisch-, en cartografisch onderzoek. Ook werd een kasteel (CAI ID 159381) en een lusthof uit de 18de eeuw (CAI ID 32949) aangetroffen. Bij archeologisch onderzoek (meer bepaald luchtfotografisch onderzoek) werd een kringgreppel uit de late bronstijd (CAI ID 154056) aangetroffen in de Boer Janssensstraat. Aan de Koningsdonkstraat (CAI ID 211500) werden Romeinse bewoningssporen aangetroffen. In de Gentbrugse meersen werden bij boringen kleiwinningskuilen aangetroffen (CAI ID 211491).

38 CAI 2020

Ander archeologisch onderzoek in de regio*Tabel 3: (Archeologie)nota's en/of eindverslagen in de regio*

AN(BS)/N /EV ID	TOPONIEM	ONDERZOEK	ADVIES	MOTIVERING ADVIES
AN 4936 ³⁹	GENT GENTBRUGGE HELENE MARECHALHOF	BOZ	/	KLEINE IMPACT TOEKOMSTIGE INGREEP IN OPPERVLAKTE EN DIEPTE
AN 518 ⁴⁰	GENT GENTBRUGGE BRUIFORTSTRAAT, OTTENSTADIUM	BOZ	PS	HOOG POTENTIEEL VAN PLANGEBIED + GEPLANEDE INGREEP KAN POTENTIELE ARCHEOLOGIE VERSTOREN
AN ID 722	MELLE HEUSENBAAN- STEENVLIER	BOZ	/	PLANGEBIED IS VERSTOORD IN DE 20 ^{STE} EEUW
AN 1003 ⁴¹	MELLE MELLE BRUSSELSESTEENWEG 73	BOZ	/	PLANGEBIED IS VERSTOORD IN DE 20 ^{STE} EEUW
AN 1006 ⁴²	MELLE LICHERVELDE STATIESTRAAT	BOZ	/	PLANGEBIED IS VERSTOORD IN DE 20 ^{STE} EEUW
ANBS 2167 ⁴³	GENT GENTBRUGGE KONINGSDONKSTRAAT	BOZ	/	ARCHEOLOGIE WORDT NIET GERAAKT
AN 9744 ⁴⁴	MELLE OUDE BRUSSELSE WEG 23	BOZ, LB	PS	HOOG POTENTIEEL VAN PLANGEBIED + GEPLANEDE INGREEP KAN POTENTIELE ARCHEOLOGIE VERSTOREN
AN 3528 ⁴⁵	GENT GENTBRUGGE MEERSEN	BOZ, LB	VAB/WAB/PS/ PP	HOOG POTENTIEEL VAN PLANGEBIED + GEPLANEDE INGREEP KAN POTENTIELE ARCHEOLOGIE VERSTOREN
N ID 7346 ⁴⁶	GENT GENTBRUGGE MEERSEN	VAB/WAB/PS	/	SITE AANWEZIG, MAR BOUWPLANNEN WIJZIGEN ZODAT HET IN SITU BEWAARD WORDT
AN 1483 ⁴⁷	GENT GENTBRUGGE HET KAMP	BOZ	LB (EN WAT DAARUIT VOLGT)/VAB/ WAB/PS/PP/D O/GEEN VERVOLG	HOOG POTENTIEEL VAN PLANGEBIED + GEPLANEDE INGREEP KAN POTENTIELE ARCHEOLOGIE VERSTOREN

³⁹ Acke, B. Bracke 2017⁴⁰ VERMEIREN 2016⁴¹ Heynssens, J. De Brant, J. Hoorne 2016b⁴² De Gryse, J. Thys, C. Van Goidsenhove 2017⁴³ COENAERTS, J. Van der Kelen 2016⁴⁴ De Gryse, J. Thys, C. Van Goidsenhove 2017⁴⁵ DE TOLLENAERE, J. Willaert, A. Thys 2017⁴⁶ DEMOEN & KREKELBERGH 2013⁴⁷ Heynssens, J. De Brant, J. Hoorne 2016a

N ID 9918⁴⁸	GENT GENTBRUGGE HET PS KAMP	OPGRAVING	PROEFSLEUVEN BRACHTEN SPOREN AAN HET LICHT
-------------------------------	--------------------------------	-----------	---

In de nabije omgeving van het plangebied werden verschillende archeologienota's opgesteld. Bij sommige onderzoeken werd geen vervolgonderzoek in de vorm van een Nota aangeraden, bij andere wel:

Archeologienota's zonder vervolgonderzoek

Enkele bureauonderzoeken in de nabije omgeving kenden geen vervolgonderzoek. Het gaat hier voornamelijk omdat het plangebied verstoord is (AN ID 722, ID 1003, ID 1006) door ingrepen in het landschap in de 19de of 20ste eeuw of omdat de potentiële archeologie niet geraakt wordt (AN ID 2167) of slechts in heel beperkte mate (AN ID 4936).

Archeologienota's met vervolgonderzoek, waarbij het vervolgonderzoek nog niet werd uitgevoerd

In kader van de archeologienota Gentbrugge Bruiloftstraat, Ottenstadium (AN ID 518) kon er enkel een bureauonderzoek uitgevoerd worden. Deze studie bracht het hoog potentieel van het plangebied naar boven en wees erop dat de geplande ingrepen de potentiële archeologie konden verstoren. Hierdoor is verder onderzoek, onder de vorm van proefsleuven, noodzakelijk.

Er werd een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd in kader van de archeologienota Melle Oude Brusselsesteenweg 23 (AN ID 9744). Hieruit kwam een hoge verwachting van de site naar boven en aangezien de geplande werken deze zullen verstoren, zijn proefsleuven noodzakelijk. In beide gevallen werd het vervolgonderzoek nog niet uitgevoerd.

Archeologienota's met vervolgonderzoek, waarbij het vervolgonderzoek al werd uitgevoerd

Als vervolgonderzoek op de archeologienota Gent Gentbrugse Meersen (AN ID 3528) werd een Nota opgesteld (N ID 7346). In kader hiervan werden archeologische boringen en proefsleuven gehouden. Uit dit onderzoek bleek dat er zich een archeologische steentijdsite binnen het plangebied bevond. Vervolgonderzoek was noodzakelijk, maar aangezien de opdrachtgever de bouwplannen gewijzigd heeft, is in situ behoud van de site mogelijk. Hierdoor is het archeologisch traject afgerond.

De Nota Gentbrugge Het Kamp (N ID 9918) werd uitgevoerd als opvolging op de archeologienota (AN ID 1483) met dezelfde naam. Het proefsleuvenonderzoek toont aan dat op bijna het volledige projectgebied sporen uit de vroege middeleeuwen aanwezig zijn. Op basis van het proefsleuvenonderzoek wordt een nederzetting met meerdere erven verwacht. Om de sporen ruimtelijk aan elkaar te linken, is vlakdekkend onderzoek nodig. Deze opgraving is afgerond en de rapportage is bezig. Tijdens deze opgraving werden vroegmiddeleeuwse bewoningssporen aangetroffen, die dateren tussen de 7de en 9de eeuw.

⁴⁸ HOORNE 2019

Tabel 4: Ander archeologisch onderzoek in de omgeving

ONDERZOEK	TOPONIEM	ADVIES	MOTIVERING ADVIES
PS	GENTBRUGGE WEVERBOSDREEF ⁴⁹	/	GEZIEN DE LAGE SPORENDENSITEIT, HET ONTBREKEN VAN ECHTE NEDERZETTINGSSPOREN EN HET QUASI ONTBREKEN VAN DATEERBAAR ARCHEOLOGISCH VONDSTENMATERIAAL, WORDT HET NIET NOODZAKELIJK GEACHT OM EEN ARCHEOLOGISCH VERVOLGONDERZOEK TE ADVISEREN VOOR DE SITE.
BOZ, LB, PS	GENT KONINGSDONKSTRAAT , GENTBRUGSE MEERSEN ⁵⁰	OPGRAVING	IN DEELGEBIED 3 ZIJN SPOREN EN STRUCTUREN AANGETROFFEN UIT DE IJZERTIJD OF ROMEINSE PERIODE. IN DEZE ZONE WORDT WEL VERVOLGONDERZOEK AANBEVOLEN WEGENS HET AANTREFFEN VAN BEWONINGSSPOREN IN DE PROEFSLEUVEN
PS	GENTBRUGGE GENTBRUGGEKOUTER ⁵¹	OPGRAVING	UITZONDERLIJKE VONDST VAN EEN CREMATIEGRAF UIT DE VROEGE MIDDELEEUWEN

In het oud systeem van archeologisch onderzoek werden ook enkele proefsleuvenonderzoeken uitgevoerd. Bij een onderzoek werd geen vervolgonderzoek noodzakelijk geacht, wegens de lage sporendensiteit (Gentbrugge-Weverbosstraat). In twee gevallen was een opgraving noodzakelijk, in de Koningsdonkstraat omdat daar midden-Romeinse sporen zijn aangetroffen, of aan de Gentbruggekouter wegens een uitzonderlijke vondst van een crematiegraf uit de vroege middeleeuwen. Deze vervolgonderzoeken werden nog niet in de Weverbosstraat, maar wel al in de Gentbruggekouter. Dit laatste werd nog niet gerapporteerd.

⁴⁹ BRUYNINCKX 2013

⁵⁰ DEMOEN & KREKELBERGH 2013

⁵¹ Heynssens, J. De Brant, J. Hoorne n.d.

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

De omgeving van het plangebied bestond op historische kaarten (vanaf de 17de eeuw) veelal uit open ruimte met akker- en grasland; waarbij meerdere sites met walgracht in de buurt aanwezig zijn. Het plangebied zelf bevindt zich ook binnen een site met walgracht, waarbij de walgracht nog deels bewaard is in het landschap. Over de oudere periodes zijn in het bronnenmateriaal geen data gevonden met betrekking tot het plangebied, maar de omgeving werd wel reeds vroeg in gebruik genomen door de mens. De verkennende en waarderende boringen aan de Gentbrugse meersen (N ID 7346) wijzen op een occupatie vanaf de steentijd. Gezien de vondsten en sporen in de onmiddellijke omgeving (CAI, Nota's en eindverslagen) kunnen wel sporen en/of vondstenconcentraties verwacht worden vanaf de steentijd tot de nieuwe tijd.

Het bodembestand van het projectgebied is op verschillende plaatsen reeds verstoord door ingrepen in het landschap in de 19de en 20ste eeuw (Plan 3), om de bestaande gebouwen en verhardingen centraal in het plangebied op- en in te richten. Er is binnen de bestaande gebouwen met zekerheid een kelder aanwezig. Het is echter onduidelijk tot welke diepte die verstoringen gaan en welke omvang deze heeft.

2.3.2 Archeologische verwachting

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Op de historische kaarten is namelijk telkens een site met walgracht binnen het plangebied aanwezig. Tevens zijn restanten van deze walgracht nog aanwezig binnen het plangebied, zoals zichtbaar op de kadasterkaart. Er is daarom een grote trefkans voor een archeologische vindplaats binnen het plangebied. Voor de oudere periodes (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is niets voorhanden wat betreft historische of archeologische bronnen die relevant zijn voor het plangebied.

In volgende paragraaf worden de resultaten van het bureauonderzoek gesynthetiseerd tot een concrete archeologische verwachting voor het onderzoeksterrein. Het bureauonderzoek bracht volgende relevante elementen aan het licht:

- **Paleolandschappelijke ligging:** Het plangebied bevindt zich aan de Bruilofstraat 127, 129, 131 in Gentbrugge. Het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein dat gelegen is binnen een woonzone. Het plangebied is deels verhard, door gebouwen, parking en een wegenis; maar ook deels bebost. Het plangebied zelf is gelegen in een depressie, die deel uitmaakt van de Vlaamse Vallei.⁵² Het plangebied wordt in het noorden, westen en zuidenwesten begrensd door een oude gracht; waarschijnlijk een overblijfsel van een oude walgracht.
- **Bodem:** Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als OB (bebouwde grond) en wordt grotendeels omringd door Scp, Sdp, Sdb en Pep. Het betreft voornamelijk lemige zandgrond met een textuur B horizont of bodems zonder profielontwikkeling.
- **Hoogte en hoogteprofiel:** De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)⁵³ tussen 0 en 15 m + TAW. Gentbrugge bevindt zich in een lagere gelegen gebied aan de Zeeschelde. Het plangebied zelf bevindt zich tussen

⁵² DE MOOR & MOSTAERT 1993

⁵³ AGIV 2020a

5,5 en 7,5 m +TAW. Binnen het plangebied zijn de laagstgelegen gebieden de zones waar de voormalige walgracht zich bevindt.

- **Cartografische bronnen uit de 17de, 18de en 19de eeuw:** Op de kaart van Horenbault (1619) lijkt er op het plangebied al een site met walgracht voor te komen, maar dit is niet zeker aangezien de kaart eerder illustratief is. Vanaf de Ferrariskaart (einde 18de eeuw) is het wel met zekerheid te stellen dat het plangebied zich binnen een site met walgracht bevindt, zeker aangezien de walgracht nog deels bewaard is in het huidige landschap.
- **CAI-waarden en archeologisch onderzoek:** De CAI-meldingen die in de nabije omgeving aanwezig zijn, betreffen voornamelijk sites met walgracht uit de late middeleeuwen die werden aangetroffen door historisch-, en cartografisch onderzoek. Bij archeologisch onderzoek werd een kringgreppel uit de late bronstijd aangetroffen, net als Romeinse sporen en kleiwinningskuilen. In de nabije omgeving van het plangebied werden verschillende archeologienota's met hierop volgend Nota's opgesteld, enkele met gravend onderzoek dat een steentijdsite in de Gentbrugse Meersen aantrof en sporen uit de vroege middeleeuwen aan Het Kamp. In het oud systeem van archeologisch onderzoek werden ook enkele proefsleuvenonderzoeken uitgevoerd. In twee gevallen was een opgraving noodzakelijk, in de Koningsdonkstraat omdat daar midden-Romeinse sporen zijn aangetroffen, of aan de Gentbruggekouder wegens een uitzonderlijke vondst van een crematiegraf uit de vroege middeleeuwen. Deze vervolgonderzoeken werden nog niet uitgevoerd of gerapporteerd.
- **Gekende verstoringen:** Het bodembestand van het projectgebied is op verschillende plaatsen reeds verstoord door ingrepen in het landschap in de 19de en 20ste eeuw (Plan 3), om de bestaande gebouwen en verhardingen centraal in het plangebied in te richten. Er is binnen de bestaande gebouwen met zekerheid een kelder aanwezig. Het is echter onduidelijk tot welke diepte die verstoringen gaan. De gebouwen die opgericht zijn binnen het plangebied, kennen hun voorlopers in de late middeleeuwen. Dit is duidelijk wanneer de kadasterkaart en de orthofoto op deze gebouwen geprojecteerd wordt.
- **Geplande verstoringen:** De opdrachtgever plant op het terrein een woon- en werkzone. Hierdoor wordt de bodem verstoord door de sloop van de gebouwen en verharding (diepte onbekend), de inrichting van twee appartementenblokken met ondergrondse parking (350 cm diep), verhardingen (40 cm diep) en een groenzone (20 cm diep). Hierbij wordt telkens een buffer van 20 cm voorzien.

De te verwachten archeologische waarden binnen het plangebied op basis van het bureauonderzoek zijn volgende:

- **Prehistorie:** Middelhoge kans

Gedurende de steentijden vestigde de toenmalige mens zich het liefst in een hoger gelegen gebied in de buurt van water. Dit ecologisch divers landschap was belangrijk voor de mensen uit de steentijd, voor water- en voedselvoorziening. Hun (tijdelijke) kampementen werden doorgaans opgetrokken op droge zandruggen nabij water. Vanaf het neolithicum worden vruchtbare plaatsen vooral bewoond, een matig droge zandleembodem is redelijk tot zeer geschikt als landbouwgrond. De locatie van het plangebied zal hiermee een grote aantrekkingskracht gehad hebben, aangezien het om een plaats gaat met verse waterbronnen in de nabijheid en op een redelijk vruchtbare grond. Ook werd een steentijdsite bij boringen in kader van de Nota Gent Gentbrugse Meersen (N ID 7346) aangetroffen. Dit ondersteunt de mening dat op basis van de paleolandschappelijke ligging deze plaats een middelgroot potentieel heeft om vondsten uit de steentijden aan te treffen. Natuurlijk speelt de mate

van verstoring van de bodem en bodembewaring hier een essentieel element in, en herbergen bodems zonder profielontwikkeling minder kans om steentijd aan te treffen.

- **Metaaltijden en Romeinse tijd:** Middelhoge kans

Uit de CAI en archeologisch onderzoek in de nabijheid van het plangebied komen meerdere vondsten in de nabije omgeving (tot één kilometer buiten het plangebied) voor uit de metaaltijden en de Romeinse tijd, zoals een kringgreppel uit de late bronstijd (CAI ID 154056) en Romeinse bewoningssporen (CAI ID 211500). Het plangebied lag in de nabijheid van de Romeinse heirweg tussen Gent en Bavay. Ook de landschappelijke ligging, nabij de Schelde, was een aantrekkingspool voor mensen in het verleden.

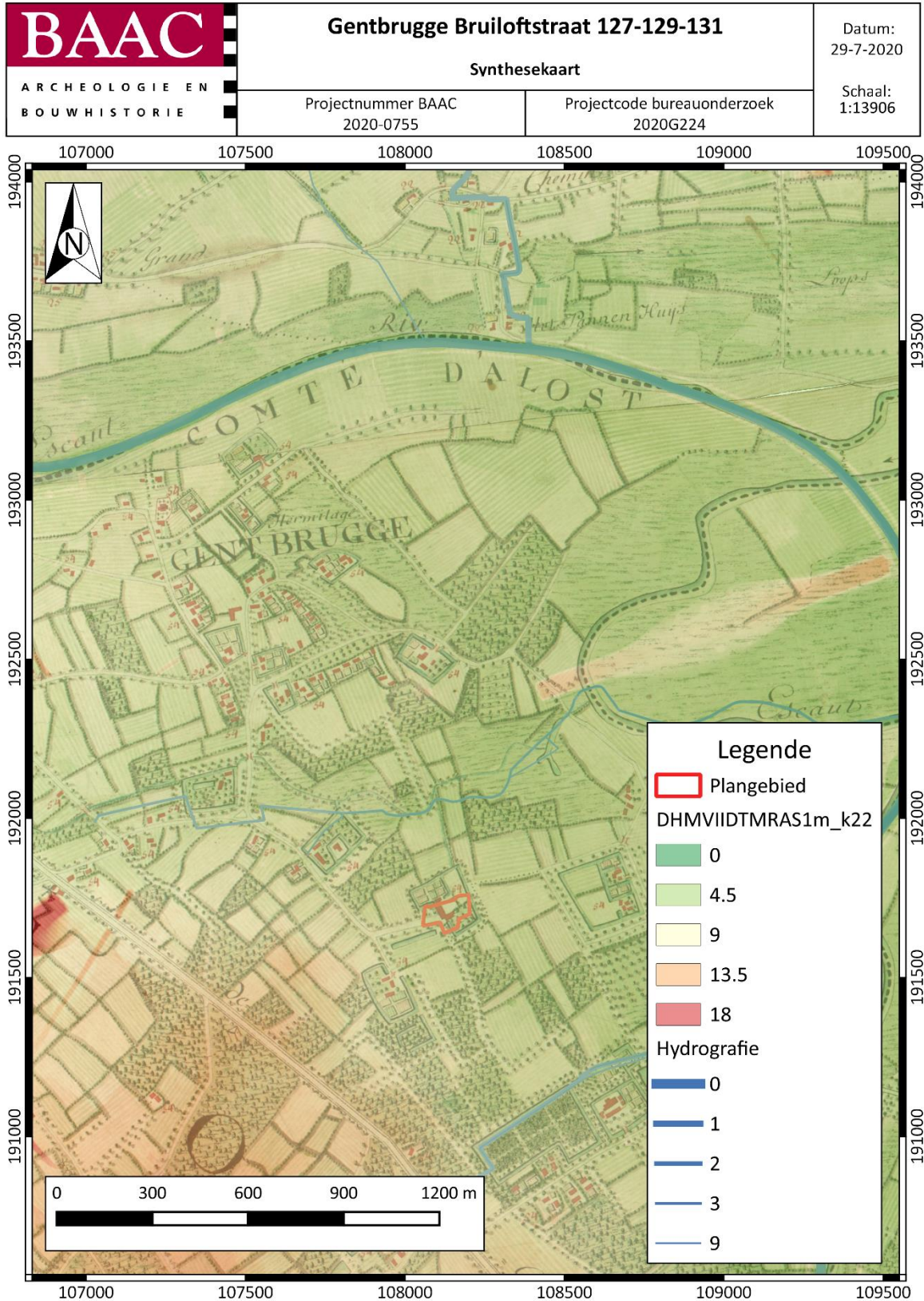
- **Middeleeuwen en nieuwe tijd:** Heel hoge kans

Aangezien de historische kaarten vanaf de Ferrariskaart (tweede helft 18de eeuw) duidelijk aantonen dat er een site met walgracht aanwezig is binnen het plangebied; is het aantreffen van sporen hiervan meer dan aannemelijk.

Kortom, op basis van de landschappelijke, bodemkundige en archeologische gegevens kunnen we stellen dat het plangebied naar alle waarschijnlijkheid sinds lange tijd interessant was voor ingebruikname door de mens. In de ruimere omgeving zijn immers aanwijzingen voor menselijke aanwezigheid vanaf de steentijden. De plaats nabij de Schelde is gedurende de hele menselijke geschiedenis een aantrekkelijke regio, door de hogere en iets drogere ligging t.o.v. de omliggende gebieden. Dit maakt dat het onderzoeksgebied in het verleden mogelijk geschikt was voor menselijke activiteit.

2.3.3 Syntheseplan

Op de synthesekaart is het plangebied weergegeven op de Ferrariskaart en geprojecteerd op de DHM en de waterwegen (Plan 18).

⁵⁴ AGIV 2020a, GEOPUNT 2020b

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Bovenstaand overzicht geeft aan dat het potentieel op (waardevolle) kenniswinst bij verder archeologisch (voor-) onderzoek voor de steentijden, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen en nieuwe tijd aanwezig is. De investeringen die gepaard gaan met verder archeologisch onderzoek staan in verhouding tot de mogelijke resultaten die dergelijk onderzoek naar verwachting zal opleveren. Zeker de locatie van het plangebied binnenin een site met walgracht, is een interessante plek om verder archeologisch te onderzoeken.

Het bodembestand van het projectgebied is op verschillende plaatsen gedeeltelijk verstoord door ingrepen in het landschap in de 19de en 20ste eeuw. Dit is goed te zien op de orthofoto (Plan 3) en wordt hier bondig samengevat:

- **Het noorden, oosten en westen van het plangebied:** De locatie lijkt niet verstoord te zijn, aangezien er zich daar jarenlang bebossing hierop bevond. Hier wordt geen ingreep in de bodem voorzien.
- **Het zuiden en centrale deel van het plangebied:** De locatie is tot een onbepaalde diepte verstoord bij eerdere bodemingrepen van bestaande wegenissen, bovengrondse parkings en gebouwen. Op deze zone plant de opdrachtgever een woon- en werkzone met 22 appartementen, bedrijfs- en kantoorgebouwen. Hierbij wordt de bodem verstoord door de sloop van de gebouwen en verharding (diepte onbekend), de inrichting van twee appartementenblokken met ondergrondse parking (350 cm diep), verhardingen (40 cm diep) en een groenzone (20 cm diep). Hierbij wordt telkens een buffer van 20 cm voorzien.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon onvoldoende bepaald worden. Op basis van de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁵⁵ is verder vooronderzoek aangewezen.

⁵⁵ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

2.4.3 Keuze onderzoeksmethode

Tabel 5: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode

METHODE	MOGELIJK	NUTTIG	SCHADELIJK	NOODZAKELIJK	MOTIVATIE
GEOFYSISCH ONDERZOEK	JA	NEE	NEE	NEE	AANGEZIEN HET PLANGEBIED GROTENDEELS VERHARD IS, IS GEOFYSISCH ONDERZOEK NIET MOGELIJK. TEVENS IS ER OOK EEN GROTE KANS DAT EVENTUELE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN VIA HET GEOFYSISCH ONDERZOEK LASTIG TE INTEPRETEREN ZULLEN ZIJN. STEEDS IS GRAVEND ONDERZOEK NOODZAKELIJK OM DE ARCHEOLOGIE BETER TE DOCUMENTEREN.
VELDKARTERING	JA	NEE	NEE	NEE	AANGEZIEN HET PLANGEBIED GROTENDEELS VERHARD OF BEBOST IS, IS EEN VELDKARTING NIET NUTTIG, RELEVANT OF MOGELIJK.
LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK	JA	JA	NEE	NEE	DE VRAAGSTELLING NAAR DE BODEMOPBOUW EN DE MOGELIJKE AANWEZIGHEID VAN KWETSBARE ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN KAN BEPAALD WORDEN OP DEZE MANIER. HET IS OOK ESSENTIEEL OM DE TEXTUURHORIZONT NA TE GAAN IN KADER VAN BEWARING VAN STEENTIJDARTEFACTEN. HET IS OOK HEEL ESSENTIEEL OM DE MATE VAN HEDENDAAGSE VERSTORING TE ONDERZOEKEN.
VERKENNEND/WAARDEREND BOORONDERZOEK	JA	MSS	NEE	MSS	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK KUNNEN PROEFPUTTEN NOODZAKELIJK ZIJN VOOR EEN VERDERE INSCHATTING VAN HET STEENTIJD POTENTIEEL
PROEFPUTTEN-ONDERZOEK STEENTIJD	JA	MSS	NEE	MSS	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK KUNNEN PROEFPUTTEN NOODZAKELIJK ZIJN VOOR EEN VERDERE INSCHATTING VAN HET STEENTIJD POTENTIEEL
PROEFSLEUVEN/PROEFPUTTEN ONDERZOEK	JA	MSS	NEE	MSS	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK KUNNEN PROEFSLEUVEN NOODZAKELIJK ZIJN. PROEFSLEUVENONDERZOEK IS DE MEEST GESCHIKTE METHODE OM DE OPENSTAANDE VRAGEN TE BEANTWOORDEN, ZIJNDE ZIJN ER ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET PLANGEBIED AANWEZIG EN WAT IS HUN WAARDE? DANKZIJ DERGELIJKE PROEFSLEUVEN ZAL TEGEN EEN AANVAARDBARE KOST SNEL EEN INSCHATTING KUNNEN GEMAAKT WORDEN OVER DE BEWARINGSTOESTAND VAN HET ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Het vervolgonderzoek zal in eerste instantie bestaan uit een landschappelijk bodemonderzoek, na de sloop van de verharding en gebouwen. Dit voornamelijk om de bodemopbouw en de mate van de huidige verstoring na te gaan. Indien het plangebied al verstoord is tot onder het archeologisch vlak, is verder onderzoek niet meer nuttig. Zo niet, wordt op deze manier de bodemopbouw achterhaald

om inzicht te winnen in de bodem en bodembewaring, en daarbij horend het steentijdpotentieel binnen het plangebied. Hieruit zijn verschillende stappen mogelijk:

- Landschappelijk bodemonderzoek wijst erop dat archeologisch vlak al geraakt is bij ingrepen in het verleden en de potentiële archeologie al vergaan is: ***Geen verder archeologisch onderzoek nodig***
- Landschappelijk bodemonderzoek wijst erop dat archeologisch potentieel intact is en de geplande werken dit gaan verstoren:
 - Het landschappelijk bodemonderzoek wijst op een goede bewaring voor steentijd: ***Archeologische boringen***
 - De archeologische boringen wijzen op een steentijdpotentieel: ***Proefputten in functie van steentijdonderzoek***
 - De archeologische boringen wijzen op geen steentijdpotentieel: ***Proefsleuven***
 - Het landschappelijk bodemonderzoek wijst op een slechte bewaring voor steentijd: ***Proefsleuven***

Kortom, na afloop van het landschappelijk bodemonderzoek kan het vervolgtraject bepaald worden. Dit wordt neergeschreven in het Programma van Maatregelen.

2.4.4 Afbakening onderzoeksterrein

De advieszone (Plan 19) bedraagt de zone waar de geplande werken de bodem zullen verstoren en waar het archeologisch vlak dus potentieel verstoord zal worden bij toekomstige ingrepen.

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Gentbrugge Bruiloftstraat 127-129-131		Datum: 29-7-2020
	Advieszone vervolgonderzoek		Schaal: 1:869
	Projectnummer BAAC 2020-0755	Projectcode bureauonderzoek 2020G224	

Plan 19: Plangebied met afbakening van de zone voor landschappelijk bodemonderzoek (digitaal; 1:1; 29072020)

3 Samenvatting

Naar aanleiding van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor een terrein gelegen aan de Bruiloftstraat 127-129-131 heeft BAAC Vlaanderen een archeologienota opgesteld. Er werd enkel een bureauonderzoek uitgevoerd. Binnen het plangebied van ca. 10.400 m² groot zal door de initiatiefnemer een terrein met bedrijfsgebouwen met woonappartementen gerealiseerd worden. Deze werken, onder andere de aanleg van een ondergrondse parking, zullen het archeologisch bodemarchief verstoren.

Het doel van de archeologienota was het inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied en het opstellen van een programma van maatregelen voor een (eventueel) vervolgonderzoek. Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, stelt BAAC Vlaanderen bvba dat het plangebied een hoog potentieel heeft voor resten uit het verleden, enerzijds omdat zich in het plangebied zeker vanaf de Ferrariskaart een site met walgracht bevindt. Deze walgracht is nog deels of volledig aanwezig binnen het plangebied. Anderzijds aangezien het plangebied zich op een landschappelijk interessante locatie bevindt. Een hoger gelegen locatie nabij water, was in het verleden steeds aantrekkelijk en interessant voor menselijke aanwezigheid. Dit wijzen de talloze vondsten en sporen uit de CAI en ander archeologisch onderzoek in de nabije omgeving aan. De sporen en/of vondsten dateren in de steentijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd.

Verder onderzoek wordt geadviseerd in de delen die door de toekomstige ingrepen verstoord kunnen worden, meer bepaald in het centrale en zuidelijke deel van het plangebied waar zich momenteel al bebouwing en verharding bevindt. Het is hier essentieel om de verstorende ingrepen uit het verleden na te gaan om te achterhalen of het archeologisch potentieel nog bewaard is of reeds vergaan door ingrepen in het landschap in de 19de en 20ste eeuw. Afhankelijk van het resultaat van deze landschappelijke boringen kan een steentijdtraject (archeologische boringen, proefputten in functie van steentijdsites) of een sporentraject (proefsleuven) volgen. Dit alles zal uitgevoerd worden in uitgesteld traject.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Doorsnede van de toekomstige inplanting	11
Figuur 2: Hoogteverloop terrein.....	18
Figuur 3: Enkele van de codes voor de quartair - lithostratigrafische interpretaties (kaartblad 22 Gent)	22
Figuur 4: Plangebied bij benadering op de Horenbaultkaart uit 1619	26

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 23072020)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 23072020)	3
Plan 3: Plangebied op de orthofoto (1:1; digitaal; 23072020)	6
Plan 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto(digitaal; 1:1; 29072020)	8
Plan 5: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto(digitaal; 1:1; 30072020)	9
Plan 6: Plangebied met weergave van de dieptes van de toekomstige inplanting op orthofoto(digitaal; 1:1; 29072020)	10
Plan 7: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) met waterwegen (digitaal; 1:1; 23072020)	16
Plan 8: Plangebied en hoogteverloop op het DHM (digitaal; 1:1; 23072020)	17
Plan 9: Plangebied op de tertiairgeologische kaart (digitaal; 1:50.000; 23072020)	20
Plan 10: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000 (digitaal; 1:50.000; 31072020)	21
Plan 11: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (digitaal; 1:20.000; 23072020)	23
Plan 12: Plangebied op de Ferrariskaart (analoog; 1:25.000; 28072020)	27
Plan 13: Plangebied op de Vandermaelenkaart (analoog; 1:20.000; 28072020)	28
Plan 14: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (analoog; 1:2500; 28072020)	29
Plan 15: Plangebied op de orthofoto van 1971 (1:1; digitaal; 28072020)	30
Plan 16: Plangebied op de orthofoto van 1979-1990 (1:1; digitaal; 28072020)	31
Plan 17: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart (digitaal; 1:1; 23072020)	34
Plan 18: Synthesepan (1:1; digitaal/analoog; 29072020)	41
Plan 19: Plangebied met afbakening van de zone voor landschappelijk bodemonderzoek (digitaal; 1:1; 29072020)	45

4.3 Tabellenlijst

Tabel 1: Dieptes geplande ingrepen	7
Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	32
Tabel 3: (Archeologie)nota's en/of eindverslagen in de regio	35
Tabel 4: Ander archeologisch onderzoek in de omgeving	37
Tabel 5: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode	43

5 Bibliografie

- Acke, B. Bracke, M., 2017. *Archeologienota Gentbrugge Hélène Maréchalhof*, Moerbeke-Waas.
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerendergoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.
- AGIV, 2020a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.
- AGIV, 2020b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2020c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1971, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1979-1990, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020f. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, zomeropnamen, kleur, 2005-2007, Vlaanderen.
- AGIV, 2020g. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- Anon, 2018a. Databank Ondergrond Vlaanderen: Bodemkaart: bodemtypes, substraten, fasen en varianten van het moedermateriaal en de profielontwikkeling.
- Anon, 2018b. *Databank Ondergrond Vlaanderen: Tertiair geologische kaart (1/50.000)*,
- BRUYNINCKX, T., 2013. *Archeologische prospectie, Weverbosdreef Gentbrugge (prov. Oost-Vlaanderen), Basisrapport, Rapporten Monument Vandekerckhove 2012/12*,
- CAI, 2020. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerendergoed.be/>.
- CARTESIUS, 2020. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.
- CHARLES, L. et al., 2008. *Van walsites en speelhoven. Het vrije van Gent bij Jaques Horenbault (1619)*, Gent.
- COENAERTS, J. Van der Kelen, A., 2016. *ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TE LICHTERVELDE, STATIESTRAAT 100, 102, 108 EN 110*, Gent.
- DEMOEN, D. & KREKELBERGH, N., 2013. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, bureauonderzoek en paleolandschappelijke boringen Gentbrugge, Koningdonkstraat, Gentbrugse Meersen.

- DOV VLAANDEREN, 2020a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2020b. Databank Ondergrond Vlaanderen, neogeen/paleogeen (tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2020c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- GEOPUNT, 2020a. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at:
<http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020b. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at:
<http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020c. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at:
<http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020d. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845).
- GEOPUNT, 2020e. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854).
- De Gryse, J. Thys, C. Van Goidsenhove, W., 2017. *Archeologienota Oude Brusselse Weg 23 (Melle, Oost-Vlaanderen)*, Brugge.
- Heynssens, J. De Brant, J. Hoorne, J., 2016a. *Archeologienota Gentbrugge – Het Kamp*, Adegem.
- Heynssens, J. De Brant, J. Hoorne, J., 2016b. *Archeologienota Melle – Heusdenbaan*, Adegem.
- Heynssens, J. De Brant, J. Hoorne, J., *Archeologisch vooronderzoek. Gentbrugge – Gentbruggekouter*, Adegem.
- HOORNE, J., 2019. *Nota Gentbrugge Het Kamp*, Adegem.
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2020. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.
- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000.*, Leuven.
- DE MOOR, G., VERMEIRE, S. & ADAMS, R., 1999. *Geologie van het Quartair. Kaartblad (22) Get. Lithoprofieltypekaart met aanduiding van grindvoorkomers. Schaal 1:50 000*,
- ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at:
https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.
- ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, Thesaurus Onroerend Erfgoed. Available at:
<https://thesaurus.onroerendergoed.be>.
- DE TOLLENAERE, J. Willaert, A. Thys, C., 2017. *Nota Gentbrugse Meersen (Gent, Oost-Vlaanderen)*, Brugge.

VERMEIREN, G., 2016. *Archeologienota Gentbrugge, Bruiloftstraat 42, Ottenstadion, Gent.*

6 Bijlagen

Bijlage 1. Inplantingsplan

Bijlage 2. Bouwplannen, niveau -1

Bijlage 3. Bouwplannen, niveau 0

Bijlage 4. Snede